

DIDAR

**Newroze Nowroze sibe herkesê bê cem te şêrînê
pîroz bike, emrê xwe û emrê min di jînê.**

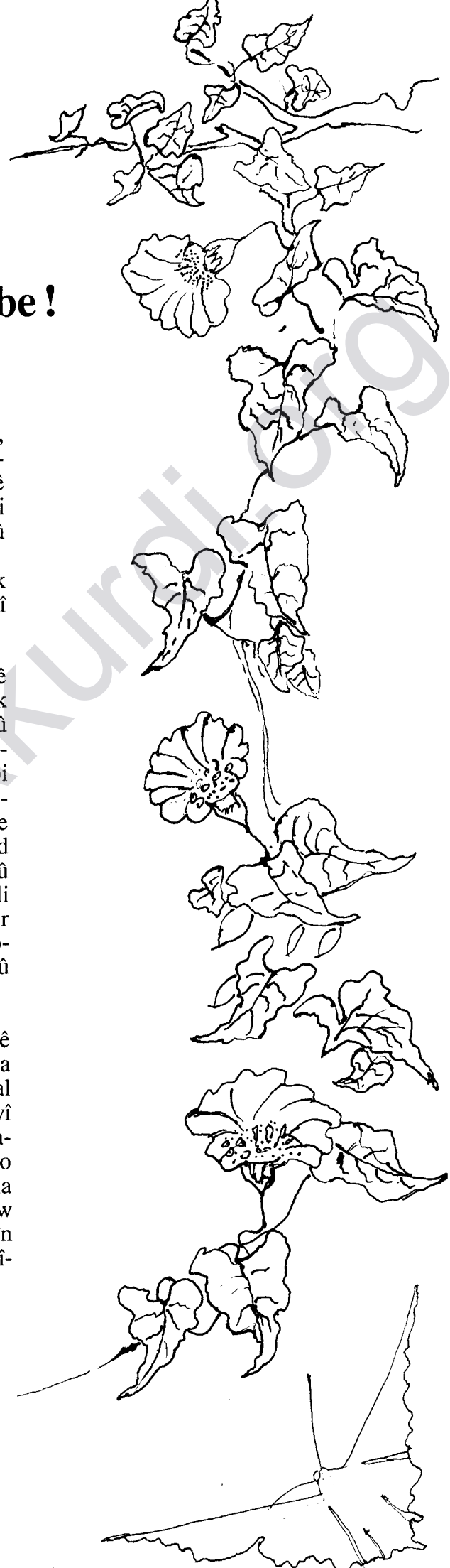
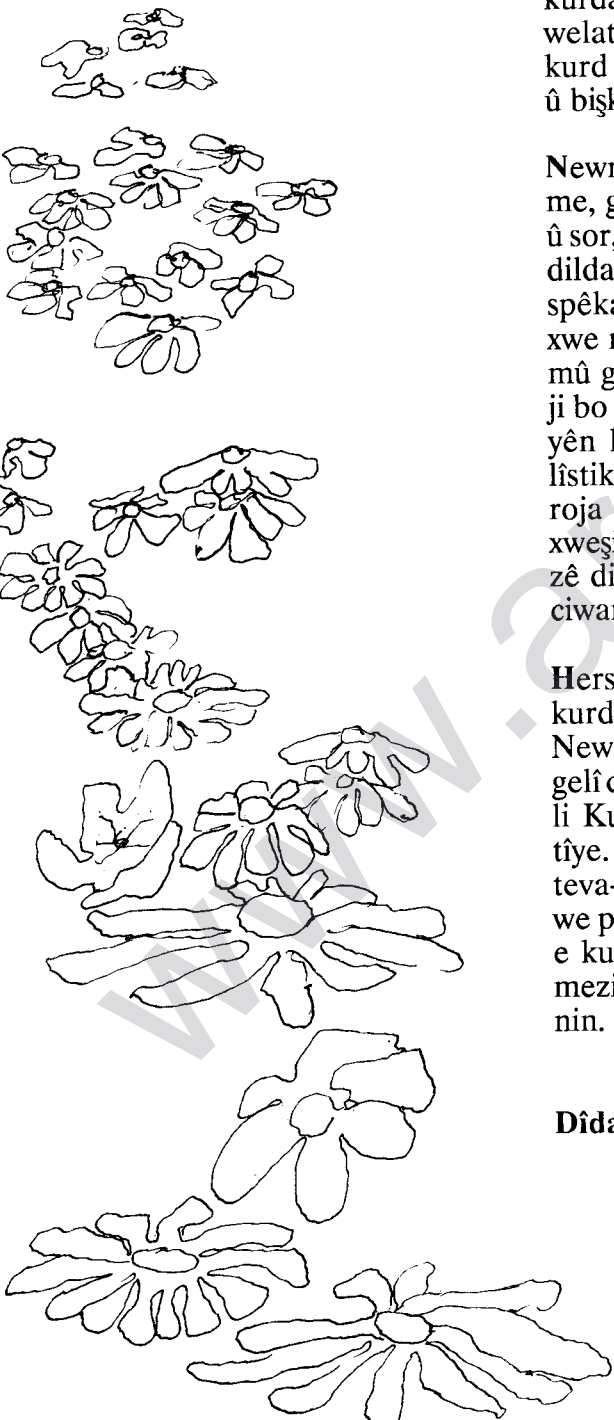
Newroza we pîroz be !

Newroz, buhar û kêf û xweşî, xemla serketina aşîtî û azadîyê bi ser zulm û zorê de, salê carek di 21 meha adarê de li kurdan dibe mêvan. Li hemû kurdan li welat û li derveyî welat, li her cîyekî mirovek kurd lê dijî, Newroz kêfxweşî û bişkurînê têxe ser lêvan.

Newroz cejna netewîya gelê me, gul û çiçek û xemla kesk û sor, govend û seyran, evînî û dîldarî û hêvî û umêd bo despêka jiyaneke xweştir, bi xwe re tîne. Newroz ji bo hemû gelê kurd şahîye, nemaze ji bo zarok, keç û xortên kurd yên ku bi stiran û govend û lîstikên Newrozê xêrhatinê li roja nûh dîkin. Însanên pitir xweşiyê ji kêf û şahîya Newrozê dibinin, bi taybetî zarok û ciwan in.

Hersal hêviyek mezin ya gelê kurd bi cîh hatina naveroka Newrozê ye anko azadî. Îsal gelê ciwanên bi rumet, ew hûvî li Kurdistanê başûr bi cî hatîye. Li gel hêviyên meji bo teva-ya Kurdistanê, em cejna we pîroz dîkin. Hêviya me ew e ku hûn hemû xweşiyek hîn mezintir ji Newroza îsal bibînin.

Dîdar

Dengvedana

DÎDAR di nav ciwanan de

Gulê Akman 13 sal ji Nacka

Kovara Y.C.K, Dîdar roj bi roj cihê xwe dinav ciwanên kurd de çê dike. Ev yek jî cihê şadî û kêfxwaşiya Y.C.K û redaksiyona Dîdar ê ye.

Kovara Dîdar ji bo xwast û viyan, pirs û pirsgirêkên ciwanên kurd li Swêdê xizmet dike. Bi awayek berdeham name ji redaksiyona Dîdarê re tên şandin. Em di her hejmarê de hinek ji wan nameyan çap dikin. Nama me ya vê carê ji alî Gulê Akman, 13 sal/ Nacka ve hatiye şandin. Gulê dîtî-nên xwe li ser Dîdar weha dest pê dike:

"Heta îro min çend hejmarên kovara Dîdar xwendin e. Ez pir kêfxweşim ku hûn kovarek hêja wek Dîdar li ser navê ciwanên kurd li Swêdê di weşîn in. Ez we pêroz dikim û ji we re serfirazî dixwazim."

Gulê Akman ji rojnama xwe re, ji Dîdar re nûçeyek şandîye. Ew jî li ser çalakîyên kulturî ye ku li dibistana Alléskolan li Fisksättra yê çêbû:

"Di 20 meha kanûna pêşin de li dibistana me şeva zimanên zikmakî pêkhat. Nêzik 200 kes beşdarî şevê bubûn. Zarokên kurd jî têda beşdar bûn. Grûpa zarokên Komela kurd ya Stockholmê bi listi-

Em zarok û ciwanên xwe teşwîq dikin ku aktîvîte û çalakîyên wuha li dibistanên xwe nîşan bidin. Bi vê zimanê me, muzîka me, edebiyata me û dîrok û kultûra me bi civaka swêdî tê naskirin û dibe sedema wê ku gel û civaka swêdiy-an pitir piştevanîya kurdan çî li swêd û çî li welat bikin.

kên hêla Colemêrgê- Kurdistana bakûr şev xemilandin.

Mamostaya me a Swêdî li ser rewşa kurdistanê peyivî û çend şe'rên xweş yên mamoste Şêrko Bêkes xwend. Berî vê jî bi çendekî şeveke wuha li dibistana Skura li Nacka pêkhatibû."

Agahdarî

Y.C.K û redaksiyona Dîdar daxwazê ji hemû ciwanan dike ku hûn alîkariya kovara xwe bikin û nivîsan jêre bişînin. Ji bo ku kovarek bijî alîkarî jêre divê.

Em mafê biryardan û helbijartina awayên jiyanê dixwazin

Di hejmara 2:em ya Dîdar de bavek bi navê “bavê Nazê” di derheq nivîsa Kwêstan de (Em nikarin û nabê wuha bin, Dîdar hejmar 1) çend pirs kiribûn. Ez jî bersivdanê bi erkê her keçekî kurd dizanim. Ew tiştên ku Kwêstan di nivîsa xwe de behs kiribû ji me keçan re ne tişteke nûhe û em hemû bi tevayî di jiyana xwe ya rojane de li rasta wan tîn. Lê berî ez yêkser bersiva pirsên “Bavê Nazê” bidim. Ez dixwazim bi kurtî hinek alîyên tevayî û sedem û şert û pirsgerêkên vê meselê destnîşan bikin (Dîdar hejmar 2). Mesela jinan û mafê wan di civakê de, ne tenê meseleyek taybet bi kurdane û ne tenê jin di civaka kurdî de tê perçiqandin û ji bo mafên xwe yên rewa xebat dikin. Ev yek ji problemên herî kevnare û li her qozîyeke dinê jî ev tişt berdewame . Lê pirsê jinan di civaka kurdî de ji ber gelek sedeman pitir tevilhev bûye û xwsusiyetek xwe peyda kiriye.

Sedema bingehîn ku li her cîyekê rola xwe dilîze, ew e ku di civakê de mêr biryar digire û meznatî û muxtarîya civakê di destê mêran de ye. Ev tişt bi serê xwe înkarkirina piranîya mafê jina ye. Ji ber vê yekê jî, li gel hindê ku jinê gelek serketin bi dest xwe xistine jî, lê heta niha li tu derên

dunyayê jin û mer ne xwedî mafên wekhevîn.

Lê tiştên ku ev probleme girê kortir û aloztir kiriye, du sedemên din in: Yekem hebûna kultûra hezarsalî ya îslamê, kultûra ku jinê her wek mirov jî na hejmêre. Vê olê (dîn) ku hezar sale rihê xwe di nav civaka me de çandîye û ripin kiriye, bûye perçeyek ji kultûra me . Kultûreke wuha ku jin ne weke mêr jîre (aqile) û bo zarokanîn û xwarin çêkirin û xizmeta mêrî başe... heta di warên mîratxwerî û zarok û mafê cudabûnê jî wek nîve

mirov lê di nêre. Duyem paşvemana aborî, civakî û kultûrî ya Kurdistanê ye. Welatek perçekirî û bê deselat û bêpar ji biçûktrirîn mafên mirovanî ye. Ne îmkanên pêşveçûnê û ne jî deshilateke ser bixwe heye. Lewra pir normale ku ev civake heta niha ji bi çavê însanên sedsalên 14 û 15 ê li jinê mêze bikin . Evcar eger em dev ji gondên Kurd istanê berdin û tenê li ronakbîrên kurdan mêzekin, emê bibîn in ku alîyên herî paşdemayî di peywendiyên navbera jin û meran de der dikevin holê.

Em hemû bi başî vê rastîyê dizanin. Loma em nikarin siloganên wuha bavêjin ku jin divê a niha mafê wekhev li gel mêran hebe. Lê mafê me heye (divê hebe) ku em ji bona vê yekê tekoşîn û xebat bikin.

Rastîyeke din jî heye ew jî ewe ku gelek kes vê yekê bi cihanîna mafên siyasî û çare seriya doza netewî ya kurd ve girê didin. Ev dozeke rojane ye û bi çêbûna dewleta kurdî rola xwe wunda nake . Ji vê giringtir jî ew e ku ev mesele bi destê mêran nayê helkirin. Ji ber wê yekê navê em ji wan hêvî bikin ku problemên me çareser bikin. Ji ber ku vê tiştê pêwendî bi desthilatê ve heye û em hemû dizanin ku parvekirna desthilatdariyê çî xeba-

Rastiya ji her tişteke tehlir ew e ku piraniya jin keçan bi xwe di vî warî de maf didin mêran ku qeydê têxe lingên wan. Ji bo desthilata mêr serê xwe şûr dikin û bi giriyan û teslîmbûn bo qedere li hember vê rewşa nexweş xwe nîşan dikin. Tirsê û xwe ne naskiriniê weha bi me kiriye ku em nekarin ji nav çar dîwarên malê bîn derê. Eger em ji wê bitirsin ku ewê peyiv û qisên xirab bîn ser me û rewşa me ji vê baştir nabe, divê em vê tirsê ji dilê xwe bavêjin. Ji ber ku eger ev tişteke rewaye divê hem ji bo jin hem ji bo mêr wekhev be. Emê li vir kurt bikin û bersiva hinek wan pirsan bidin. Bavê Nazê pirs dike: “ mebest ji serbestiyê çiyê û keç ji çi bê parin. ?”

Ez dibêjim , mebest ji serbestiyê ew e ku jinê jî mafê biryardan û helbijardina riya jiyanê û mafê mirovaniyê keça kurd ji bê ber çav girtin. Dê û bav divê rê ber zarokên xwe bixin, lê mafê wan tune ye emir lê bikin û bi zorê tiştan bi wan bi qebûl kirin bidin.

Pirsa duyem ew e ku çî problemên me hene ku dayîk û bav nikarin bi durustî lê binerin. Ji wan probleman pirin .Bo nimûne ; eger keçeke kurd 18 sal pir kir û bixwaze ji malê veqetê û bi serê xwe jiyan bike, ewê hezar probleman bixin rîya wê. Ev qet wuha nabe. Nimûneyek din, eger bavek bizanibe ku qîza wî bi xortekî re dide û distîne ewê qpyamet lê rake. Ji berwê yekê baştire ew fûrî xwe xapandin û derewa dibe, ji bo ku xwe bi parêze.

Li ser pirsê sêyem ; Ev rastiyeke û haşa lê nayê kirin ku keçeke kurd bikare ji bavê xwe re behsa problemên xwe bike. Sedema wê jî ew e ku bav di malê de rola a'xa û muxtar dilîze, û çareser kirina probleman dinavbera axa û re'yetê de gelek diware û bê feyîde ye.

Peyivîre û biyava «Dîdar» jî tenge. Li dawiyê ez dibêjim bavên hêja, me xweşiya we divê û em dizanin ku hûn jî ji me hez dikin, lê hezkirin nayê wê manê ku hûn li rasta çewtiya nayên Em di sedsala 20 :an de dijîn û pêwîstiya me bi bîr kirineke baştir heye. Bila qîzên we hebekê azadtir bin .

Rê bidin qîzên xwe ku ji xortekî hez bikin, weke çawa hûn dixwazin qîzên we bextewer bin , mêrekî baş bikin, lê maf nadinê ku ew bixwe dostê xwe hilbijêre.

Supasî Bavê Nazê dikim ku ev firset û behane çêkir ku em bi awayek konkret li ser van tiştan xeber bidin.

Digel supasiyên

Nermîn- keçeke kurd ya xwendevan

Derheqa kongira 6:ema Y.C.K-Swêd

Kongira Y.C.K li Swêdê roja 6/2-93 seet 13.00 li Stockholmê bi deqîqkê ji bo bîrhatina şehîdên Kurdistanê , dest pê kir. Dîwan hat hilbijartin û karê kongirê li gor rojevê hat meşandin. Nûner hatin tesbîtkirin û 86 nûner hatibûn . Nûnerên FKKS û YJK weke mêhvan amade bubûn. Mesajên pîrozbahiyê ji FKKS, YJK, Komela Stockholm, Komela Spångayê hatin xwendin. Serokê Y.C.K rapora kar û xebatê ya salekê xwend û herweha rapora malî jî hat xwendin. Nîqaş liser problemên Y.C.K û seksiyonên ciwana çêbû. Derheqa peywendiya Y.C.K rexne ji alî seksiyonan dihat kirin.

Piştî wê komîta çavdêr rapora xwe xwend û kongirê bi piraniya giştî komîta karger ruspî kir. Herwuha Komîta Destûrê pêşniyara xwe ya ji bû guharîna destûrê, pêşkeş kir. Wek her sal nîqaş dûr û dirêj bû. Biryar hat girtin ku kongireyek îstîsnayî bê çêkirin ji bo destûrê .

Dawiyê helbijartina oragana hat kirin. Komîta Kargêr û çavdêr hatin hilbijartin.

Piştî kongirê Y.C.K şeveke xweşiyê li xwarîngeha Şebsera ji bo nûneran pêkhat.

Xortên me çewa difikrin ?

Haşa (Şêx) û têkeliyên xortan yek ji problemên herî ber bi çavin li cem ciwanên kurd li Swêdê.

Li ser vê pirsê bîr û rayên hinek ji xortên me wuhaye:

Firat -24 salîye- karker e- bi malbata xwe re li Swêd dijî.

Ew dibêje ku îmkânên wan tune ye ku bidlê xwe bikin û bi swêdîyan re bi zewicin. Weke din ji keçên kurdan pir kêmin û mirov nikar e bi wan re bibe dost. Eger weha bû divê mirov bi wan re bi zewice. Em kurd hîn fêrî karê moderin ne bûne . Dê û bavên kurdan nizanin li ser probleman çewa bi zarokên xwe re bipeyîvin.

Ez bawer dikim ku piraniya xortên kurd problemên têkeliyê bi keçan re heye.

T.Ş 17 salîye , dibêje:

Ji bo min pir girînge ku ez bi keçek kurd re bizewicim . Jiyan bi swêdîyan re na meşe. Keçên ku li vir dijîn ji keçên ku li Kurdistanê dijîn pitir modernin.

Ji min re ne girînge ku keça kurd gelek rind û xweşik be. Niha dosteka min ya swêdî jî heye, lê dîsan jî ez pêre na zewicim.

Simko - 29 salîye xwendevane (Tekniska Högskolan) li Stockholmê dijî:

Ez dixwazim bi keçeke kurd re bizewicim. Lê mixabin keçên kurdan li vir kêmin. Îmkânên hevnasîn û peywendîyan bi malbat û keçên kurdan re pir hindikin. Ji aliyek din ve jinên kurdan pir tişt hene ku ew ji mirovî qebûl nakin. Lê jinên swêdî ne wehane. Min dostanî bi keçên ne kurd re kirîye . Lê bi rastî ez nikarim-heta dawiyê bi wan re îdare bikim. Ji min re pir girînge ku jina min welatparêzeke kurd be. Xweşikî û ciwanî ne tişteke pir girînge.

Divê em bi awayeke azad û bi rihetî bikarin li ser mela "sex" xeber bidin.

Pir başe ku şevên ciwanan çê dibin. Ji ber ku ev firseteke weha çê dike ku ciwan hevdu nasbikin.

Mehmud. N

Yekîtiya ciwana ji ciwana ye û ji bo ciwana xebat dike.

Kongira 13:emîn ya Federasyona Komelên Kurdistanê

Federasyona Komelên Kurdistanê di rojên 27-28/2-93 ê de kongira xwe ya 13:emîn li darxist. 144 nûner ji hemû komelên kurdi li Swêdê beşdar bûn. Niqaş bi awayek vekirî li ser hemû probleman hat kinin û gelek biryar hatin girtin. Em naxwazin bi dirêjî li ser vê yekê binivîsin. Di derheqa mesela ciwanan de hinek biryar hatin girtin. En dixwazintên li ser wan biryaran bi sekinin.

Herwek hûn dizanin xebata Yekîtiya Ciwanên Kurd ya serê çend salan ji bona peyda kirina şexsiyeta xwe û cihê xwe di Federasyona Komelên Kurdistanê de, xebatek dijwar bû. Di salên çûyî de gelek rikeberî di navbera Federasyonê û Yekîtiya Ciwanan de hebû. Sedema wê yekê jî hinek meselên destûrî bûn. Sedem ne tu meselên şexsî û ne jî ev herdu rêxistinên kurdî ne, ku li hev nakin, weke gelek kesan fêhm dikirin. Yekîtiya Ciwanên Kurd di karûbarê xwe de azade. Çend xalên destûrî Y.C.K û FKKS bi hev ve girê didin. Li ser van xalan hem di hemû kongirên ciwana de û hem jî di kongirên Federasyonê de problem serê xwe hildidin. Yekîtiya Ciwanên Kurd di pêşniyara xwe ya ji bo guherandina destûrê de dixwaze ku hemû seksiyonên ciwanan yê komelên endamên Federasyonê û ne endamên Federasyonê, bi şertê ku li pê prensîbên demokratîk xebat bikin ne girêdayî tu rêxistinanan bin. Herweha eger seksiyonek ya ciwana nikare bi komela xwe re kar

bike û bi xwaze yêkser têkilî bi Yekîtiyê re çêke, di vê ev maf ji bo seksiyonê bê dayîn.

Rojekê ji rojan Y.C.K ne bidevikî û ne jî bi nivîskî gotiye ku ew dixwazin ji FKKS cuda bi-bin. Lê çî muxabirin FKKS tim bi awayekî çewt Y.C.K tefsîr dike. Heta di vê kongirê de jîdîtineke wuha çî ji alî FKKS ve û çî ji alî nûneran ve hebû.

Di kongira FKKS de biryar hat girtin ku hemû endamên Komîta Kargêra Y.C.K bi awayekî automatîk bibin nûnerên kongira FKKS. Herwaha xaleke destûrî di destêra FKKS de bi vî awayî ku endamê Komîta Kargêra Y.C.K automatîk bibin endamê Komîta Kargêra federasyonê, hat zêde kirin. Ev guherînên ha bi serê xwe encamên xebata çend salî ya Y.C.K ye. Mebest ji vê yekê ne aliyên meselê yê birokratîk in, lê ji bo ku ciwan zêdetir nêzikî Federasyona xwe bibin û pitir xwast û viyan û pêwîstiyên xwe bi FKKS bidin fêmkirin û xwe weke gencîneyek ji bo paşeroja Federasyonê nasbikin.

لاونكى ميهره بان و رزاسووكى
 ۱۹ سالانهم، بالام ۱،۷۵
 سانتيمه و له رۇژھه لاتى
 كوردستانه وه هاتووم. حەزىكى
 زورم له موسيقا، سپورت و
 سفه ره (دهنگيشم ناخوش نيه).
 ده مهوى پينوه نديم به كچه
 كوردى كه وه هه بى و براده رايه تى
 له گه لا بكهم.

« چاوه روان »

لاونكى ۲۳ سالانهم و له
 رۇژھه لاتى كوردستانه وه هاتووم.
 ماوهى پينج ساله له سويد
 ده ژيم. به رواهت ناشيرين نيم،
 بالام ۱،۸۵. اسم"ه و حەزم پتر له
 موسيقا و سفه ره. پينم خوشه
 براده رىكى كچى كوردم هه بى.
 « لاونكى تنيا »

ديمانه

ديمانه، گۇفارىكى وه زىيى لاوانى ئاوارهى كورده له سويد،
 كه به سهرپه رشتى "گوشان سەركۆ" ده رده چى.
 ئەم رۇژانه ديدار، ژمارهى پينجى "ديمانه" گيشته ده ست.
 لەم ژماره يه دا ئەم بابە تانه ده بينن:
 * نامە يەك بۇ سى كىژى برازام
 * چاوپينكه وتينىك له گەل كاك ناسرى ره زازى
 * له يادنامەى داىكىكى لاو
 * لىت تىناگەم
 * چەند بابە تىكى تر.
 ئيمەش به نۇرهى خۇمان هيوای پيشكه وتن و سەركه وتنى
 ديمانەى خوشه ويستان هه يه.

ديمانه

گۇفارىكى وه زىيى لاوانه

۵

۵ نۆمبەر پينج

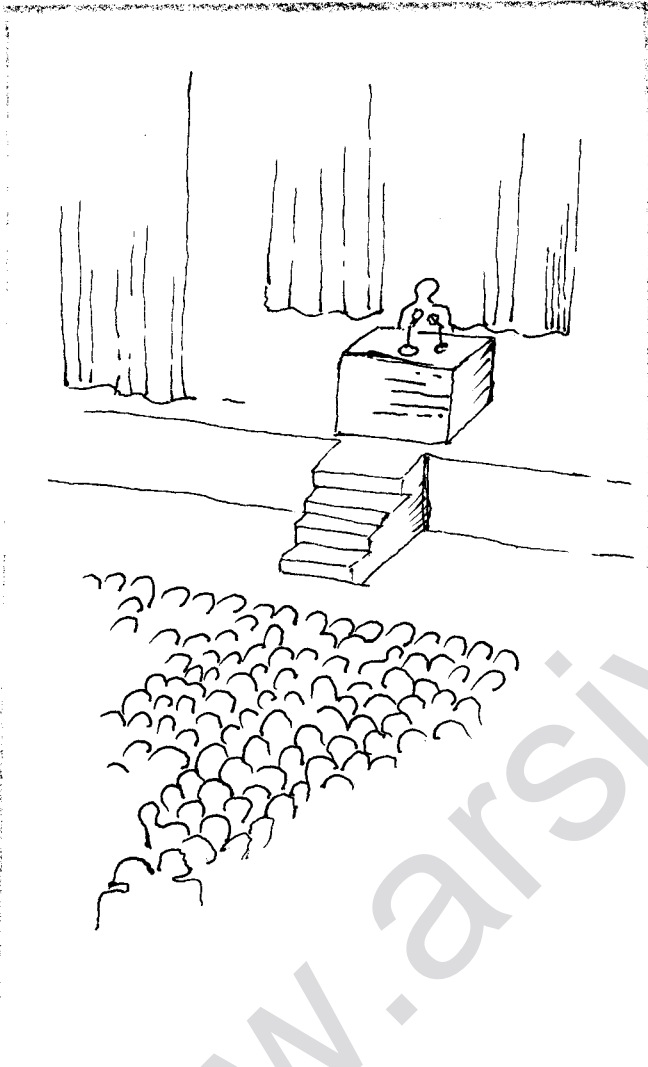

بۇ داوا كوردنى ديمانە پينوه ندى بهم ناو نيشانه بگرن:

DIMANE
 BOX 130 60
 720 13 VÄSTERÅS
 SWEDEN

کۆنگره‌ی شه‌شه‌می یه‌کیتی لاوانی کورد - سوید

شه‌شه‌مین کۆنگره‌ی یه‌کیتی لاوانی کورد - سوید، له کاتژمیری یه‌کی نیوه‌رزی رۆژی شه‌ممۆ ریکه‌وتی شه‌شی فیرواری له ستۆکه‌هۆلدا به‌سترا. له کاتژمیری هه‌شتی ئیواره‌ش، پاش هه‌لبژاردنی کۆمیتهی کارگیرى نوێ سهرکه‌وتوانه کۆتایی به کۆنگره‌ هات و ئاهه‌نگی کۆتایی کۆنگره‌که‌ش له رێستورانیکیدا به به‌شداری هه‌موو نوێنه‌رانه‌وه به‌ریوه چوو.

ئه‌وه یه‌که‌مین کۆنگره‌ی (ی. ل. ک) بوو که ده‌کری به راستی ناوی کۆنگره‌ی لی بنیین. له‌م کۆنگره‌یه‌دا چه‌ند میوانیکی به‌ریز به نوێنه‌ری فیدراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانییه‌کان له سوید، یه‌کیتی ژنانی کورد له سوید، کۆمه‌له‌ی لاوانی کورد له دانیمارک و ... هه‌روه‌ها نوێنه‌رانی پتر له ده‌شار به‌شدار بوون. له سه‌رچه‌می ٨٦ نوێنه‌ر، ٧٤ که‌سیان له کاتی دیاریکراو ئاماده بوون و به‌مجۆره کۆنگره له کاتژمیری یه‌کی نیوه‌رزی به ده‌قیقه‌یه‌ک بیده‌نگی بو یادی شه‌هیدانی کوردستان کاری خۆی ده‌ست پێکرد.

له سه‌ره‌تادا دیوان هه‌لبژێردرا و په‌یامی پیرۆزبایی چه‌ند کۆمه‌له‌یه‌ک و ریکخراو، له‌وانه: فیراسیۆنی کۆمه‌له کوردستانییه‌کان، یه‌کیتی ژنانی کورد له سوید و کۆمه‌له‌ی کوردی ستۆکه‌هۆل خۆیندراوه. پاشان به‌رپرسی (ی. ل. ک.) کورتیه‌ک له چالاکی و گرفته‌کانی یه‌کسالی رابردویی دایه‌ به‌ر باس و به‌رپرسی دارایی له‌مهر باری ئابوری (ی. ل. ک.) هه‌ندی دوا و به‌دوای دا پاش هه‌ندی دمه‌ته‌قه و گفتوگۆ راپۆرته‌کان به زۆریه‌ی ده‌نگ له لایه‌ن کۆنگره‌وه په‌سند کران.

نیو ساعه‌ت هه‌سه‌نه‌وه و خواردنه‌وه‌ی چای و ... ده‌رفه‌تی بوو بۆ ناسین و دوانی پتر له مه‌ر کۆنگره، پاشان هه‌ندی له مه‌ر په‌یره‌و و به‌رنامه‌ی (ی. ل. ک.) قسه‌کرا، که نوایی بریار درا کۆنگره‌یه‌کی دیکه پاش چه‌ند مانگان (به به‌شداری به‌رپرسی هه‌موو کۆمه‌له‌کانی لاوان) له مه‌ر ئه‌م بریاره‌ ساخ بیه‌توه. به‌مجۆره نۆزه‌ی نوێنه‌رانی کۆمه‌له‌کان هات تا هه‌ر یه‌که ده ده‌قیقه له مه‌ر گرفت و کاروباره‌کانیان و ره‌خنه و گله‌یی‌یه‌کانیان بدوین. هه‌ر له‌م به‌شه‌دا به‌رپرسی فیدراسیۆنی

کۆمه‌له کوردستانییه‌کانیش هه‌ندی له‌باره‌ی لاوان و داها‌تویی کار و چۆنییه‌تی پێوه‌ندیان په‌یغی.

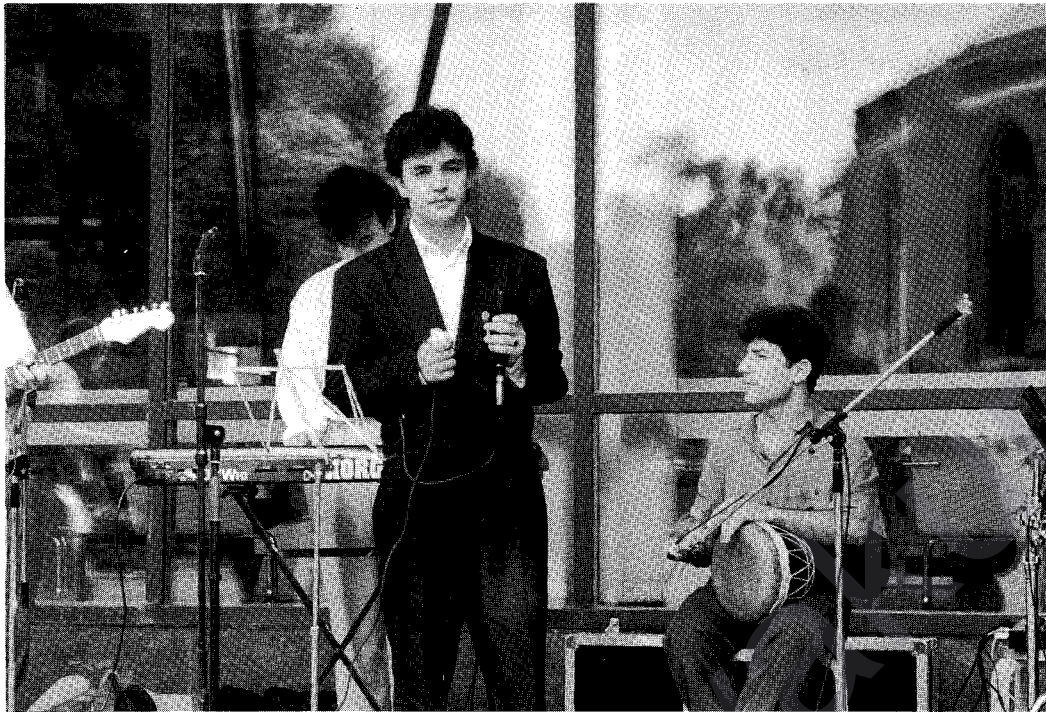
پاشانیش وه‌ک هه‌موو سالی نۆزه‌ی هه‌لبژاردنی کۆمیته‌کان (کارگیر و چاودیز) هات و به‌مجۆره کۆنگره سهرکه‌وتوانه کۆتایی بیهات.

ئه‌وه‌ی پێویسته ده‌رباره‌ی کۆنگره‌ی ئه‌مسالدا بگوتری ئه‌وه‌یه که جیا له هه‌ندی که‌موکوری که تایبه‌تمه‌ندی هه‌موو کۆنگره‌یه‌کی له‌و جۆره‌یه، به گه‌شتی جه‌وی کۆنگره و تیکه‌لاوی، ریزه‌ی ته‌مه‌ن، ریزه به‌شداری لاوانی کچ و کور، به‌شداری شاره جیاوازه‌کان و... وه‌ک خالی به‌هیزی کۆنگره ده‌ژمێردرا.

ژیږ به رزه نځی

ئلماده کردنی: ئاکو نه جمه دین.

* به کورتی باسی ژیانتمان
بؤناکهی؟

- ناوم «ژیږ به رزه نځی» یه،
ته منم چارده ساله و خه لکی
شاره دیزینه که یه هه ولیرم و
ئیستا نزیکه ی چوار ساله لیره
له سوید ده ژیم.

* له میژه خه ریکی کاری
هونه ری و، به تایبته گورانی
گووتنی؟

- هه له مندالییه وه چه زم له
گورانی گووتن کردوه، کاتی
شش سالانه بووم، له پؤلی
یه که می سه ره تاییدا یه کیک له
ماموستاکانم پنی گوتم که

دهنگم خوشه و نه گه ده کری من گورانییه کیان بؤ بلیم، منیش
گورانیم بؤ گووتن. به لام به داخه وهه ماوه ی مانه وهم له
کوردستاندا کورت بوو و وهک زورکه سی تر ناچار به ئاواره یی
بووین.

* که وایه چالاکیه کانت پتر لیره وه ده ست پیکردوه؟

- وهک گوتم من له کوردستانیش گورانیم ده گووت، به لام
کاتی گیشتمه سوید (۱۹۸۹)، جاریکی تر دهستم کرده وه به
گورانی گوتن و به یارمه تی سئ هورئ توانیم بیمه سه ر شانؤ.
* کی بوو به هانده رت؟

- بهر له مموو که س، براکانم هه ولیکی زوریان له گه لم دا و
یارمه تییان کردم، ئارام نه جمه دین، (به لیدانی
مؤسیقا) یارمه تیده ریکی گه وره ی من بوو و هه روه ها کاک
ره سمی جه لال یارمه تی دام چون گورانی بلیم.

* ئیستا ئیوه تپینکتان هه یه؟

- پیموایه زؤربه ی کورده کانی سوید ئاگاداری تپیی «ژیږ»
هه ن. ئیمه ماوه ی دوو ساله تپیی ژیرمان دامه زاننده وه و له زؤر
ئاههنگی کوریدیدا (هه روه ها ئاههنگی سویدی و نیونه ته ویدیدا)
به شداریمان کردوه.

* دهنگی کام گورانیبیژت پئ خوشه (هی کورد و بیانی)؟

- به لای منوه هه موو دهنگیان خوشه، به لام من خؤم پتر
حه ز له دهنگی «زیاد نه سعه د» و «مه زهه ر خالقی» ده که م. له نیو
بیانییه کانییدا پتر چه زم له دهنگی «Defleppak» ه.

- بیجگه له گورانی خه ریکی چی تری؟

- ئیستا له دهوره یه کی «که مانچه» دام و له ماله وهش ته مرینی
«نؤرگ» ده که م.

* ئاواتت له ژیاندا چییه؟

- رؤژیک له رؤژان کوردستان بییته ولاتیکی سه ره خؤ و هه موو
هونه رمه نده کانی کورد بتوانن بگه رینه وه و به م بؤنه وه
ئاههنگیکی گه وره ساز بکن،

* بیت خوشه شتیک به خوینه رانی دیدار بلی؟

- ئه ری. ده مووی بلیم که ئیمه لیره مه وادی فیربوونی هه موو
شتیکمان هه یه، با ئه و ده رفه ته له کیس خؤمان نه دین. لاهه کان
با بچه ده وره ی مؤسیقا، وه رزش و کاری له م بابته، بؤ نه وه ی
به شیویه کی زانستی فیزی بن و له داها توشدا بیینه
نه وه یه کی پیشکه و تووی نه ته وه که مان.

- ئیمه ش هیوای سه ره که ووتنی «ژیږ» ی هیژا و ژیرمان
هه یه. (دیدار)

به مجوره "كازانوفا" بهك ده ناسييه وه!

په ره پنده دن و ناچاران ده كن له به رانبر داواكانياندا مل كه چ بن. هه ميشه به دواي شيوازي نوي پيوهندي جنسي دا ويلن و به بي نيراده ييه وه به شوين خوليا تازه كاتيان دهكون.

- بۇ ئەوان پيوهندييه كه گرنگ نيه، ئەوهي گرنگه رهوتي داو نانه وه و ههست به سر كه وتن له پيوهندييه كه دايه كه سهرنج راكيش و شهيداكره. ئەوان له رهوته دا ههست به دهسه لاتي خويان دهكن. له دلداري و ئەفيندا تووشي خۇ به بچوك زانين دهن، بويهش ناويزن خوي ليندن.

- له سهر ئەوه سوورن كه هيجكام له ياره كاتيان ناتوانن وهك ئەوه، به قولوي و پرههستييه وه دلباري (Älska med) بكن. ههر ئەوهش گرفتني ئەوانه. ئەوان بويزي

خوشهويستييان نيه، ئەوان ناويزن له به رانبر دلداره كاتياندا به ليندار (معهدي بن). ههروهها ناشتوانن به تهواوي ريگا بدنه يهكيكي تر كه پي بنينه ناو ژياني تاييه تيانه وه. ئەوان ناتوانن بينه دلداري لايهني به رانبريان، ئەوهه ستانهش هه موو له

مندالييهكي بي ئەفينه وه سه رچاوهي گرتوه.

* له ژياني مندالييه تياندا دايك و باوكيان وهك تارمايهك دينه بهر چاوي، دايك و باوكيك كه خويست بوون و به هزي گرفت و سه رگرم بوونيان سرنجي پيوستييان نه داوه ته منداله كيان.

وه رگيز: شاهز

* وه رگيراو له گزفاري

(Aftonbladet) ژماره ۲۵ ي ديسه مبه ر

- ئەوان به گشتي له يهك كاتدا دوو يان چهند ياريكيان ههيه.
* ته نانهت كاتي براده ريكي شيان ههيه، ناتوانن خۇ له هه زليكردويي كه ساني تر بپاريزن.

** خۇ له مهر جينسي به رانبرياندا ده رده خن و به ههر نرخيك بووي ده يانه وي سهرنجي لايهني تر بو لاي خويان راكيشن.
** ههست به بوشاييهكي دهرووني دهكن، گهرچي به پيچه وانوه خويان پيشان ده دن.
** ئەوه، ده تواني كه سيكي ژاكو و داخراو بي. ئەوه دهكري كه سيكي بي كه زور به توندي به كاريكه وه ده نووسي و له ناكاو يش، به ري ده دا و به رهو كاريكي تر باده داته وه.
* هه ز به ته نيائي ناكات.

* زور به سانايي خو به ئالكوول و ناركوتيك (مواد مخدر) ده گري، ههروهها هه ميشه ده يه وي له هه موو چه شنه ريگه يهك بۇ كه لك وه رگرتن له وپه ري خوشي سوود وه رگري.
* پيوهندييه كاني زور به خيزايي سه ره له ده دن و هه روا به خيزايش كپ ده بنه وه.

* هيج خه ساره تيك بۇ وان شياوي قهره بوونه وه نيه و هيج ژن يان پياو نيكيش شوي ني ئەوهي تريان بۇ ناگريته وه.

* «كازانوفا» له پيوهندي دريژخايه ندا، له راده به ده ر بي ئەمه كه و، هه ميشه ريگاي ده رچوون بۇ خوي ده هيلينه وه.

* دريژه داني پيوهندي له تهك هاوژينه كه ي به مهرجيك دا بين ده بي كه بتواني به ئاشكرا بيوه فا بيت.

* ئەوان ههستي راسته قينه ي خويان ده شارنه وه و ههر بويهش لايان وايه ده ورووبه ريان تيان ناگن و خراپيان لي حالين.

- مهيداني پيوهندي جينسي خويان به شيويه يهكي جياواز له گه ل دلداره كاتيان

دیسکو

یان قاوہ خانہ ہی شہوانہ؟

ٹاکو نہ جمہ دین

وہ بیر ٹو شوینانہ دکھن کہ سوکایہ تیان تیدا دکری و تاران،
ٹانکارا و بہغدایان دیتہ وہ خہیال کہ کم نین ٹوانہ ہی روژی له
روزان (له ہرہ تی ہر کاریندا) سہریکیان لیداوہ. بہ لام ٹہ گہر
بیت و نیمہ بویان باش بکھن: "دیسکو چیہ؟ لهوی چ دکری؟
نہ گہر بیت و نیمہ بویان باش بکھن کہ دیسکو شتیک نیہ جگہ
له قاوہ خانہ یہ کی شہوانہ کہ کور و کچ لویدا کز دہ بنوہ و پیکوہ
قشہ، باخود نہ گہر حہ زیار لیبو، بڑیک سہما دکھن. واتہ
"دیسکو" شہوانہ بڑیکتر تاسینی کور و کچ. ٹینجا ٹو
رہ شہوانہ و گرفتہ کہ متر دہی.

بہ لام بہ داخوہ "دیسکو" بڑ زورہی لادھکان بڑتہ کوسپینی
گہرہ و مایہی گرفتیکی بڑ. باش ہر گہرانہ وہیک له دیسکو،
فہر تہ نہیک له مالیدا سار دہی و شہوانت وک من ٹاگادارم،
ہر ٹوہوش بڑتہ ہوی جیابوونہوہ و لیک ہہ لبرانی زور لو له
خیزانہ کانیاں. ٹوہوش جیکگی داخہ و شایانی ٹوہ نیہہ بیتہ
گرفتیک له نیوان لادھکان و خیزانہ کانیاںدا.
بہ پینی تاقیکر دہوہی خوم، لام وایہ بڑ ٹوہی باوہر یک له
نیوانیانددا دروست بی و بہ ہلہ لہ یہ کتری نہ گہن، باشترہ
لادھکان ٹو شتاقہ بڑ خیزانہ کانیاں باش بکھن.

ژیان بڑ لویک له ٹوروپای خاوم جیہان و کولتوریکی ٹوہی
و ژیانیکی زور جیاواز لہ گہل ٹیمہ دا، کاتی دژوارتر دہ بیتہ وہ
کہ سہرنجی ٹو راستیہ بدہین زورہی لادھکان خویلی و
خیزانیاں له دنیاہک و لہ ناو کولتوریکی دیکوہ ہاتھون و
بہ تابیہت زورہیان، خیزانہ کانیاں، تہنیا لہ شجاق لیرہیہ و
میشکیان ہینشا ہر له کوردستاندا سور دمخوات. ٹوہوش
سہرچاویہی گرفتگی گشتی زورہی لادھکانہ
زور شت کہ بڑ لویک ساناہی و ٹاسایہ، دایک و باوکیان بہ
سوکی و ہر دہ گرن. لاوان زور نیازیاں ہہیہ کہ ٹوہ ٹورونیتر
نیازی دایک و باوکیان نیہہ، بہ لام کاتیک نیمہ ہر لہو
چوارچنوہ تہ سکوہ دہروالینہ جیہانی ٹوہی، له کردموہدا
نیازہکانی ہر دوو لایان دکھینہ یہک و، ٹوہوش ہلہ یہکی
گہرہیہ. با ٹوہوش بلیم: بہ شیک له گرفتگی لاوان، تاوانہ کی
دہگہریتہ بڑ لاوان خویان. نیمہ وک لویک زور شت دہ بینین و
سہر بہ زور کونانیش دادہکھین (ہلہ بیت ٹوہ ہر کوران
دہگریتہ وہ و کچان بہ ناگری کولتور و داب و نہریتی
وشکمانوہ سوتاون)، بہ لام نامانہوی مالیشمان لہم شتاقہ
ٹاگادار بن. ٹوہوش بڑتہ ہوی ترس و بیباوہری خیزانہ کان.
زورہی باوہکان کہ ناوی "دیسکو" یان گوی لیدہی، یہ کسہر

ناو: هۆمەن سەمیمی

تەمەن: ۱۱ سال

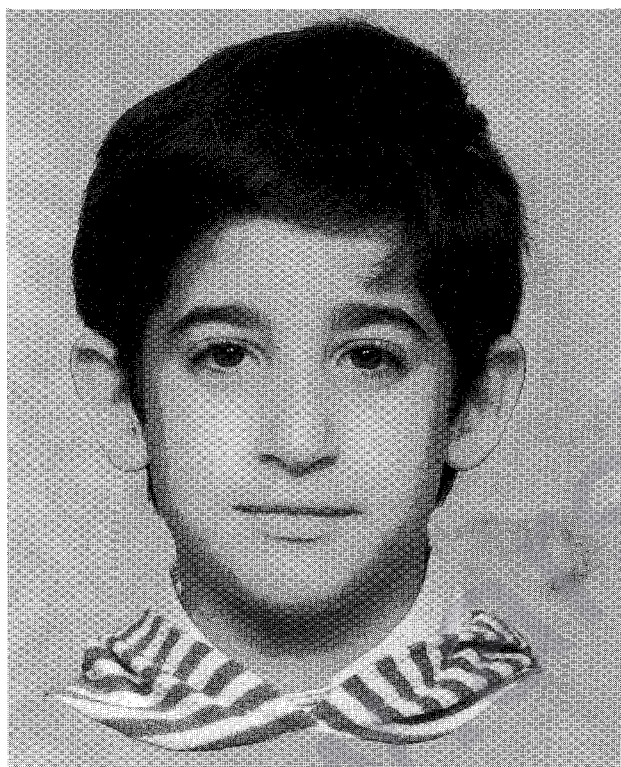
هۆمەن له رۆژھەلاتی کوردستان و له شاری کرماشان له دایک بووه، ماوهی هەوت ساله له دانمارک (له شاری Ballerup) دا دهژی. هۆمەن له خیزانیکی مۆسیقادۆستدا پەرۆهرده بووه، باوکی ئۆرگ لێدهدا و هەولیکی زۆری داوه هۆمەنیش له ریگی مۆسیقاوه پتر له خۆی نزیك کاتهوه. هۆمەن له تەمەنی مندالییهوه خۆلیای مۆسیقایه و هەتا ئیستاش له خۆیندنیدا بەردهوامه. له ماوهی ۲ سال پیاو و پاشان ۳ سال دهرزی ئۆرگی له دانمارک خۆیندووه. تا ئیستا له چەنداها ئاهەنگی دانمارکی و کوردیدا بەشداری کردووه و له زۆربەي ئاهەنگەکانیشدا وێزای باوکی ئۆرگ لێدهدا. هۆمەن جگه له مۆسیقا حەزیکي زۆریشی له تینیس و شەترەنجە.

ئاماده کردنی: نەوزاد رەزا

– ئیمەش داوای سەرکەوتنی هۆمەن مان هەیه له هەموو بوارهکاندا. (دیدار)

ناو: گۆفەند ئاسۆس

تەمەن: ۹ سال

گۆفەند مندالیکی رزاسووک و فرە به توانسته. هەر لێره له سوید له دایک بووه و قوتابی پۆلی سنیهمه و تا ئیستا دوو جارێ چۆتووه کوردستان. گۆفەند حەزیکي یه جگەر زۆری له نووسین و خۆیندنهویه و خۆی له مالی خەریکی نووسینی کورته چیرۆک دهکات و تەنانەت زۆر جارانیخ خۆی نیگار بۆ بابەتەکانی دهکیشیتەوه و، هەر بۆخویشی بابەتەکانی به کمپیوتیر تایپ دهکات. ئەمەش یه کیکه له چیرۆکهکانی گۆفەند:

جادووگەر و دز

هەبوونهبوو جادووگەریک هەبوو، ناوی خولهکهچەل بوو، هەموو یهکشەممەیهک دهچوو بۆ خانوویهکی زۆر زۆر گەوره و، لهوی له بەردهم خه لکیدا جادووگەری دهکرد.

خولهکهچەل زۆر زیرهک بوو، بهلام ئەم شەوی شەممەیه به هیچ جۆریک خەوی لی نهدهکەوت، هەر بیری لهوه دهکردهوه که ئەمجاره چی پێشانی خەلکی بدات. پاش هەموو شتیکی گوتی که رویشکیک له کلۆهکهم دەردههینم.

ئەوجا خەوی لی کهوت، دەنگی تهقه تهقیک دههات. خوله ههستا و گوتی: ئەوه چی بوو؟ هیچ نییه، دەبی پیم بهر تهختی سیسهمهکه کهوتی، بهلام هیچ وانەبوو، دەنگ، دەنگی دز بوو، به سەر دیوار و پهنجەرهدا سەردهکهوت. دزهکه دهیزانی که خولهی جادووگەر له ما له دهژی. پهنجەرەکهی کردهوه و چوو زووری، داره فرووسماوهکهی خولهی برد. خۆشی داریکی ئاسایی بۆیه کردبوو بۆ ئەوهی ریک بهوهی خوله بچیت. داره فرووسماوهکهی هه لگرت و داره پووچهکهی

له جیگای وی دانا و رویشت. بهیانی زوو خوله کهچەل ههستا و به راکردن چوو بۆ خانووهگەورهکه. زۆری پینهچوو خەلکی دنیای لی کۆ بۆوه. جادووگەری دهستی پینکرد، گوتی: «ئابراکه دۆپرا» به داره پووچهکه له کلۆهکهی دا، بهلام هیچ رووی نهدا، چەند جاریک ههولی دا کهلکی نهبوو. خەلک هاواریان کرد و تەماتەیان تینگرت.

تینستا

۱۹۹۲/۱۲/۱۲

نامہ یہ کی کراوہ بؤ دیدار، له
لايه ن لاويكي كوردى ناواره
له پاکستانه وه :

له بیرمان مه گهن!

ژنانی ئەفغانستان، كه چاپه مه نيان به
قهرز ليوه رده گرین.

دوهه میشیان ئەو تیه وه رزشییه كه به
ناوی كوردستان و له دهوره وه رزشییه كانی
شاری "كویتە"ی پیتەختی هه ریمی
بلوچستان له تۆپی پیندا به شداری
پیده كهین و ئەنجامی باشیشمان دهست
كهوتوه.

ئەگه ر چی زۆر دژواره كاره سات و
ناخوشی ژيانی ئەمرۆی ۱۲۰۰ كوردی
ئاواره له چه ند دیریکدا بؤ خویته رانی
"دیدار"ی خوشه و یست و گشت لاهه كانی
هه نده ران باس بکه م، به لأم دلنیا م هه ر
كه سیکي كورد كه له كوردستانی نازیز
ده ركه وتوه، خاوه نی چیرۆکی پڕله
كاره ساته، بۆیه منیش لیره دا ده مه وی
بلیم: ئەو رۆژانه ی ژيانی خۆتان وه بیر
به یهنه وه و ئاوریک له ئیمه ی ده ربه ده ریش
به نه وه. چونكه تاكه هیوا و ئۆمیدی ئیمه
۱۲۰۰ ئاواره ی كورد، پشتگیری و
هاریکاری و كۆمه کی ئیوه ی نازیزه.

جا هیوادارین بؤ باشتر كردنی وه رزی
گوزهران و ته ندروستی ئیمه ی ئاواره به
گشتی و، لاوان و مندالان به تاییه تی، به
نامه نووسین بؤ ریکخواه پیشه یی و
ده سه لانداره دهوله تیه كان، یارمه تیمان
به دن، تا ئیمه ش وه ك مافیکی ئینسانی
ریگه ی سه فه رکردنمان بؤ ئەو ولاتانه
به دیریتی كه په نابهری كورد وه رده گرن.
هه تا ئەو كاتیش كومه ك و یارمه تی بؤ
باشترکردنی وه زعمان و ده رکردنی
گوڤاری "كلوروفژنه" له بیر مه گهن.

هه ر شاد و سه ركه وتوو بن بو خزمه ت
به مروڤایه تی و كورد و كوردستان

كاروان عه لی بچكۆل

كویتە - پاکستان

۱۹۹۳/۱/۲.

وهك هه زاران میزمندالی كوردی تر، بؤ
رزگاری گیانی خۆم، له گه ل دایك و باوكم
و برایه کی بچوكترم، روومان له ئیزان كرد
و له ویشه وه به ناچاری به ره و ولاتی پڕ له
نه هینی و گیزاوی نه ناسراوی داها توو، واته
پاکستان كۆچمان كرد.

ئەمسالی ش سیانزه مین مۆمی ژیانم له
كونجیكی تاریکی زیندانی شاری
راوه لپه ندی كوژاندوه. تاوانی ئەو چاره شم
هه ر ئەوه بو كه كوردم و پشتیوانی ۱۲۰۰
كوردی تر بووم بؤ داوی ره وای
مروڤایه تی خۆمان له ریکخواوی نه ته وه
یه كگرتوه كانی پاکستان و هاویه شی له
خۆپیشاندانی هیمن و ناشتیانه به م بۆ نه وه
ناشكرایه كه پاکستان بؤ خوی زیندانیکی
به رین و پڕ له نه هینی سه رسوور هینه ره،
من و زۆربه ی لاهه كورده ئاواره كانی ئەم
زیندانه فره وانه، ئەگه ر چی نادیار و دوور
له روناکی به سه ر ده به ین، به لأم له هه مان
كاتدا هه ندی كاروباری به به رنامه مان بؤ
خۆساز کردوه.

گرنگترین كار كه له ژيانی رۆژانه ماندا
شونیی دیاره، ده رکردنی گوڤاری
كلوروفژنه"یه كه به به های ئەو پارووه نانه
ده رده كریت كه ئاواره كان له ده می خۆیان
ده گرنه وه و هه ره ها هاوکاری یه كیتی

سلاو!
ئەوه نده ی ئەزمونی ژيانی سیانزه
ساله م فیری كردووم، بۆم روون و
ناشكرایه كه ژيان دوو دیو و رووی لیک
جیاوازی هه یه. منیش وهك زۆربه ی
لاوانی كورد جگه له دیوی پركاره سات و
ناخوشی و تالی و گیر و گرفت، هیچ
خۆشی، شادی و سه ربه ستی و تامی
شیرینی راسته قینه ی دیوی دووه می ژیانم
نه كرتوه. هه ر له یه كه م ساتی
چاوه له ئینانمه وه له ژياندا، له جیاتی ها ته
دنیا م له نه خۆشخانه یه کی پاك و خاوین و
پڕ له پنیوستی شاریکدا، له ژووریکی
تاریکی قوڤاوی سنوری ده سنكردی
ئیزان و عیرا قدا، پینشه مرگه یه کی ساوای
له دایكبوو بووم. تا ته مه نی نۆ سالی تاكه
هاوڤی و هاو ده می یاری كردم،
پینشه مرگه ی چه ندان سال له خۆم به
ته مه نتر و ئامیزی یاری كردنیشم،
چه كه كانی سه ر شانیا ن بوو.

له كاتینكیشدا نۆیه مین مۆمی ژیانم
ده كوژاندوه، دیاری چه ژنی له دایكبوونم،
ئەو تۆپ و بۆمه كیمیاویانه بوون كه
رژیمی داگیركهری عیراق به ناو
(ئەنفال كراوه كان) شار و گوندی
كوردستانیان پێ ویزان ده كرد. منیش

خه‌رمانان (22/7 - 22/6)

تووشی قهیرانیکی روحی بویوه، به‌لام تپیه‌ر ده‌بی. ده‌توانی بریک له‌هاوالانت نزدیکتر بییوه. هه‌ست ده‌کی له‌ناستی بییوستدا تویان خوش‌ناوی، به‌لام وانیه

جوزه‌ردان (21/6 - 21/5)

هه‌ندی شتی گرینگت له‌پیشه، به‌بی هیچ پاکانه‌یک وه‌پشت گوینت داوه، زور تهنبل مه‌به. له‌گه‌ل براده‌ره‌که‌شت هه‌ندی راستگوتر به

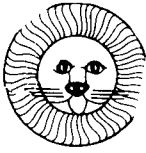
گولان (20/5 - 21/4)

له‌شه‌زینکا تووشی کسین ده‌بی که ده‌توانی بی‌ماوه‌یک فکرت بگری، شانسیکه به‌تاقیکوه، به‌لام ویناچنی شتیکی داهاتوو‌ار بی.

خاکه‌لیوه (20/4 - 21/3)

هه‌ستیکی جوانی دل‌داریت هه‌به و توانیویشته سرنجی بی‌لای خوت راکیشی، به‌لام زور په‌له‌ی ده‌کی. ناگادار به‌له‌ده‌سه‌کانت لوا نه‌کوی.

ره‌زبه‌ر (22/11 - 24/10)

ره‌فتاری خوته‌وا له‌ده‌کا، له‌گه‌نت توند و تیژ بی. هه‌موو کس جیاوازی له‌بیرکردنه‌دا هه‌به، به‌لام هه‌موو کس به‌کیشه و هه‌للا جیه‌جینی ناکات.

پوشه‌پر (23/10 - 24/9)

نه‌و چند جاره پیتوایه عاشیق بویوه و دواپی ده‌زانی وانیه؟ بریک له‌پیشه‌ندیانه‌دا جیدیت به. زوش باوهر به‌خلک مه‌که.

خه‌زه‌لور (23/9 - 24/8)

نه‌فینیکی نوی تووشی دل‌کوکت ده‌کا، بریک پتر بروت به‌خز بی. له‌مالی بریک هیدیت و له‌سه‌ره‌خوتر به و له‌خورا دلی خه‌لکی له‌خوت مه‌شکینه.

گه‌لویژ (23/8 - 23/7)

له‌به‌ر دور ریگانه‌یه‌کا دامای، ده‌بی هه‌لیژیری. نه‌گر تووشی هه‌له‌ش بی، خوی نه‌زموونیکه، خوتی هه‌نده پیوه ماندوو‌مه‌که!

ره‌شه‌مه (20/3 - 20/2)

به‌کاریک ده‌رووبه‌رت زور خوشحال ده‌کی. باشتره له‌پال نه‌کارانه، بریک جیدیت بیر له‌ژیان بکوه. ناوا بی‌به‌رنامه به‌هیچ کوی ناگی.

رینه‌ندان (19/2 - 20/1)

نه‌گر ده‌توی سه‌ره‌کو‌تینیک ده‌ستکوی، باشتره له‌بری بیرکردنه‌وه و خه‌یالات، کاری بکی، هه‌نده ترسه‌نوک مه‌به. ده‌سه‌کانت له‌بیر نه‌چنی، زور پاش ده‌کوی.

سه‌ره‌مه‌ز (19/1 - 22/12)

نه‌و مانگه چاره‌روانی شتیکی، ره‌نگه له‌مالیکدا نه‌و چاره‌روانییه‌ت‌ه‌واو بی که هه‌رگیز بیرت لی نه‌کرد پیوه. به‌لام په‌له‌ی مه‌که. بریار بده!

به‌فرانبار (21/12 - 23/11)

خه‌لک قسه‌ده‌کا، به‌لام زوریان کوی مه‌دیه. بریکیش تاوانی تویه، به‌لام له‌هه‌ره‌تی لاویدا هه‌موو کس تووشی هه‌له‌ی، له‌بیرت ده‌چپته‌وه

ناماده‌کردنی:

پیشه‌وه (هوله‌ند)

سه‌ردار (سويد)

کی ده‌زانی که:

- باره‌گای یه‌کیتی پستی جیهانی له‌کویه؟
- چند ولات ده‌که‌ویته ناو نیمچه دوورگه‌ی ئیتالیاوه؟
- ناوی یه‌که‌م که‌س که‌چووه مانگ؟
- فلجده‌ی ددان له‌چ سالینکا داهات؟
- «ژاندارک»، له‌چ ته‌مه‌نیک و له‌چ شارینکا ناوری له‌خوی بده‌دا؟
- کام شاعیری کورد خه‌لاتی توخوفسکی وه‌رگرتوه؟
- تاریک و روون دیوانی کام شاعیره؟
- دریزترین رویاری جیهان ناوی چیه و له‌کوی هه‌لکه‌وتوه؟
- «وینستون چرچیل»، سه‌رۆک وه‌زیری سه‌رده‌می شه‌ری دووه‌می دنیاگر له‌چ شونینک له‌دایک بووه؟
- له‌بیرن، پینه‌ختی سویرا
- سی ولات (ئیتالیا، واتیکان، سدن رمو)
- یوری گاگارین
- له‌سالی ۱۷۷۵
- له‌شاری روان و له‌ته‌مه‌نی نوزده‌سالی‌دا.
- شیرکو بینکس.
- ماموستا هینم
- نیل و له‌نه‌فریقایه.
- - -
- له‌ناوده‌ستخانه‌ی ژنان!

بئى كەسوكار، چىكەم ئەمن!

نووسىنى: ن.م

خانوبەرەي باش و ... ئىرەيم پى دەبرد، منىش كچىكى بىست سالانە بووم، منىش پىم خوش بوو خەونەكانم بىنە راستى منىش دەمەويست ... منىش زۆر شتم دەويست، بۇيەش گوتم نا، مىزدى پىدەكەم، نامە و نامەكارى و ويئە گۆرىنەو قسە و درۆ و بەلنىن و دوايىش هەشت مانگ لەمەويەر گەيشتمە سويد، كەمال تىكشكاپو، تەمەنى زۆر زياتر لە سى و دووى پىشان دەدا، گوتم ئەدايە، مالەكەي خوش بوو، ھەر چەند دوايى زانيم، لىزە ھىچيان مالىيان ناخۇشتر نەبوو، ئەوئەشم زانى دەرس ناخوئىنى و لە پىتزا فرۇشپىيە كدا كار دەكا، بەلام قەيدى چىيە، ھەرەھا زانيم برادرەرى كچى سويدى ھەبوو، پىم ناخۇش بوو، گوتم بۇ نەتدەنووسى، بۇ دەنگوت، كەسەم خوش نەويستو، گوتم راستىم نووسيو، خۇشەم نەدەويست، ھەندى شتى باس دەكرد، باسى ئىزە و فەرھەنگى سويد و ئەلەم بابەتە شتانە، رووم نەبوو زۆر لە سەرى بروم، بە خۇمدا دەشكامەو، لام وابوو، عىيە و مەن لە گوندەو ھاتووم، دوايى دىتم نا برادرەكەي ھەر ماو و دوايىش لەناكاو زانيم سگم پرە، نەمويزا مندالەكەي لەبەر بەرم، دوايىش پاش چەند جار دەمقالە و كىشە و ھەرا، رۇژىكيان گوتمى: ئىمە ناتوانىن پىكەو بەاويئىنەو، دەبى واز لە پىوئەندىمان بىنن، جيا بىنەو، باوهرم نەدەكرد، دەمزانى وا دەلى و واش بىر دەكاتەو، لە ميژ بوو ھەستم پىدەكرد، بەلام بروام نەدەكرد ئەو كەمالە و، دەگەل منىتى. گوتم بۇ كوئى جيا بىنەو، مەن قورى كوئى ھەسەرى خۇم كەم، نە ئىجازەي مانەوئى ئىزەم ھەيە، نە زمان دەزانم، نە كەس دەناسم چۆن شتى وا دەلىنى؟ گريام، ئەوئەندە گريام، ھۇشم لەسەرەخۇم نەمابوو. سويدى نەبوو، چەند رۇژىكيان باسى ھىچى نەدەكرد، دوايى دووبارە و دوايى دىسانىش دووبارەى كرمەو، دوايىش رۇژىكيان بەجىنى ھىشتم و چوو لە برادرە سويدىيەكەي. گوتم دەگەرئىتەو، چۆن لە رووى ھەلدئى شتى واپكا، گوتم، داخوا كچە چى دەداتى مەن ناتوانم، دىتەو، دەگەرئىتەو، چەند رۇژ، چەند ھەفتە و، ئىستاش چەند مانگە نايەتەو، ناگەرئىتەو ... چىكەم ھا، گەلاوئىژ چىكەم. پىم عىيە لەي دايك و باوكم باسى بىكەم، ئەويش بە سگەو، چەند جارەن چووم قسەم دەگەل كرم، توورە دەبوو، دەيگوت خۇ كفرم نەكردو، ئەمەناو، ئىستا دەزانن بەك ناگرىنەو، دەبى جيا بىنەو، دەيگوت: بۇ دەترسىنى، خۇ لىزە پىاو لە برسان نامرى، خۇ لىزە كەس پىاو ناخوا، بۇ ناتوانى بە تەنيا بى ... زۆر شتى دىكەشى دەگوتم، ھەر لىنى گەرى.

ئەرى گەلاوئىژگيان!

ئىستا بى پەنا و تەنيا لە سوچى ژورەكەمدا دانىشتووم و نەفرىن لە خۇم و بەختى خۇم دەكەم ...

..... ئەرى نەشمىل گيان! جارەن منىش دەمتوانى بچمە ناو خەيالەو، پى بىنمە كۆلانە زىوئىيەكانى رامان و ... ئەرى منىش دەمتوانى. ئىستا چى، لەم گۆشەيەدا. بى پەنا، بىكەس و تاك و تەنيا دانىشتووم و شوو رۇژ دەگرىم و دەگرىم و دەگرىم ... ھەشت مانگ لەمەويەر لەوپەرى بەختەوئىدە بووم، تەننەت بە شەويش لە شايان خەوم لىنەدەكەوت، بە بىدارىش خەونم دەبىنى و خەيال ھەر دەم لەباوئەشى دەگرتم و بە بزەو دەواروئى گەش و شادى پىشان دەدام. بەلام مخابن، ھەمووى ئەو خەون و خەيالانە ھەك بلىقى سەرتا وىن بوون. ئىستا خەيال نامدوئىنى، مەنى لە بىر كر دوو و ھەر ناشمناستىتەو، ئارەزووكان ھەموويان ھەلوهرىن، خەونەكانم سىس بوون و بۇ خۇشم لە كوئى تەنيايى و داموئى خۇمدا ھەناسەكانم دەژمىرم و توک و نەفرىن لە ھەموو پىاويك دەكەم، تەننەت لە دىن وەرگەرەوم و نەفرىنى خۇدەش دەكەم كە پىاوي ھىنايە سەر زەوى. كە پىاوي خۇلقاند، ھەر لىنى گەرى ئىمەي ژن، زەلىلى ساكارى و بەخسىرى گەوچى خۇمانىن. شىت بوومە گەلاوئىژ گيان... نا؟

بۇم نووسىيو، لە يادتە؟ سال و نيوك لەمەويەر، دايكى كەمال ھاتە لەي دايك. ئەو دەستپىكى ئەو كارەساتە بوو كە ئىستا مەن تىيدا شىت بوومە، دوايى باوكىشى كەوتە سرتە سرت لەگەل باوكم و، دايكىشم ھەوتووى پاشى دەق و دۇغرى لىنى پرسىم: "رۇلە گيان ئەو كەمال ناردوويەتە سەرت و پىنى خۇشە مىزدى پى بىكەي؟ دەلىنى چى؟" بلىم چى؟ چى دەتوانى بلىم. كەمال كاتى ھەژدە سالانە بوو، لە گەركدا دەمدىت و برادرەرى كورى مامم بوو، ھەر ئەوئەندەم دىتە ياد، دوايى لىيدا رۇبىشت، گووتيان پىشمەرگەيە و، دواترىش چەند سال پاشان لە سويدەو نامەي ھات و لە رىگى خوشكە بچوكەكەيەو ھەندئى شتم دەبىست، بىستبووم، لە سويد خەرىكى خۇئىندە، ژيان و ھالى گەلى باشە و ... پىم خوش بوو، سويد بىنم، پىم خوش بوو، منىش مال و ھالىكى باشم ھەبى، كەمال لە ئەوروپا بوو، پىشمەرگايەتى كرمبوو، ئەوئەندەي لە بىرىشم بى، بە مندالى ناخەز و ناشىرن نەبوو، مەن چىم دەويست؟ ئا دەزانم خۇشەويستى نەبوو، بەلام ئەوئەتا زارا و شەھلا و نەشمىل بە خۇشەويستىيەو مىزدىان كرم، ئەنجاميان چى بوو، ھەموويان لە قوربىنى مالەو بوونە بەخسىرى مىزدەكانىان، لە مال و ھالىشىان گەرىن، لەوئەش گەرىنن كە لەم بەقوربىگىراوئەدا كچى مالوئىزان ناتوانى بە ئارەزووى خۇي جلىش دەبەرگات، ناتوانى ... كوا چى دەتوانى؟ بۇيەش گوتم بۇ نا، بۇ مىزدى پى نەكەم، بۇ كەمال چىيەتى؟ ئا راستە، خەيالى ئەوروپاش لە مىشكى دابووم، ئامىن ھەموو كەرەت كە نامەي دەنووسى و باسى كاناداي بۇ دەكردم، باسى سەربەستى كچان، باسى خۇئىندن، جەل و بەرگى جوان،

شه‌واهنګه کوردییه‌کان

ستۆکهۆلم - نازاد

مه‌سه‌له‌ی ئاهه‌نگ و جه‌ژن له ده‌ره‌وه‌ی ولات وه‌ک پینداویستییه‌کی گه‌وره‌ی روحی لیهاتوو و ده‌توانم بلیم که زۆریه‌ی لاهه‌کان و ته‌نانه‌ت گه‌وره‌کانی‌شمان زیاتر له ئاهه‌نگیدا له ده‌وری یه‌کتر کۆ ده‌بنه‌وه تا به ه‌وی شتی تره‌وه.

ده‌توانین به شانازییه‌وه بلیین که له ناو نه‌ته‌وه‌کانی تری نیشته‌جینی سوید، کورده‌کان پتر له هه‌موان پینوه‌ندیان به یه‌که‌وه هه‌یه و له ده‌وری یه‌کتری کۆ ده‌بنه‌وه. دیاره هه‌موومان ده‌زانین ئیمه‌ی لای کورد، هه‌ر یه‌که‌مان له

کورد باشت ده‌ناسن. هه‌روه‌ها ئه‌وه‌شمان له به‌ر چاوبی که هه‌ندی ناوچه هه‌ن هیش‌تاش پینوه‌ندییه‌کی زۆریان له گه‌ل موسیقای ئه‌و ولاته‌دا ماوه که نیشتمانه‌که‌مان که‌وتۆته ژیر ده‌سه‌لاتی، بۆ وینه کوریکی کرماشانی زۆر پتر له کوریکی سه‌رده‌شتی چیژ له موسیقای فارسی وه‌رده‌گری، جا بۆیه‌ش له‌م ئاهه‌نگانه‌دا گرینگه ئه‌و راستیانه‌مان له به‌ر چاوبی و تا راده‌یه‌ک هه‌ول بده‌ین به دل فره‌وانییه‌وه بروانینه مه‌سه‌له‌که، به تاییه‌تی بۆ ئه‌وه‌ی لاهه‌کان پتر لیک کۆبنه‌وه و له جیاتی چونه ئاهه‌نگی فارسی یان دیسکۆ بتوانن پتر له ئاهه‌نگی کوردیدا یه‌کتر بگره‌وه، خراپ نییه بۆ وینه له ئاهه‌نگیکی شه‌ش ساعه‌تیدا، با نیو ساعه‌تی موسیقای بیانی (دیسکۆ یان جاروبار گۆرانییه‌کی فارسی، یان ...) دابینن، چونکه موسیقا موسیقایه و ئیمه نوژمنایه‌تی موسیقمان پیناکری و نابی هه‌ستی برینداری نه‌ته‌وایه‌تیمان یان نوژمنکاری ده‌وله‌تی فارس و عه‌ره تیکه‌ل به مه‌سه‌له‌ی هونه‌رییه‌که‌ش بکه‌ین.

هه‌ندی لای کورد له ئاهه‌نگه‌کانی کوردیدا له کاتی که گۆرانییه‌کی غه‌یره کوردی داده‌ندری زۆر زوو هه‌له‌چن و ده‌یکه‌ن به شه‌ر و هه‌لا‌لا، به بروای من ئه‌وان ده‌توانن چند ده‌قیقه‌یه‌ک ددان به جه‌رگیاندا بگرن و دوا‌یی به قسه و ... باسی بکه‌ن و له زه‌وقی سه‌دان که‌سی تری به‌شدار نه‌ده‌ن. چونکه هه‌ر که‌رتی هه‌لسوکه‌وتیکی وا ده‌توانی ژماره‌یه‌کی زۆرمان لی دوور کاته‌وه، هه‌ر ئیستاش له ئاهه‌نگه‌کانماندا زۆر که‌متر لاییکی سه‌نهی و کرماشانی یان سه‌رت‌تر به‌شدار ده‌کا و پینوا‌یه‌یه‌کیک له ه‌ویه‌کانی‌شی ده‌بی هه‌ر ئه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ بی.

پارچه‌یه‌که‌وه هاتووین و به ه‌وی ته‌سیری فره‌هنگی نه‌ته‌وه بالاده‌سته‌که‌نه‌وه، له سه‌ره‌تادا لیک حالی بوونمان زۆر ئاسان نییه و پینویستی به کات هه‌یه. هه‌روه‌ها به پینی ئه‌و به‌شه‌ی لاییک لینی هاتوو، چیژی و چه‌زی لوان لیکتر جیا‌وازه و ده‌کری بلیین که هه‌ر لایه تا راده‌یه‌ک سه‌لیقه‌ی تاییه‌تی خوی هه‌یه و هه‌روه‌ها زۆریه‌ی لاهه‌کان که له کاتی راکردن و به‌ر له گه‌یشتیان بۆ سوید، له ماوه‌ی مانه‌وه‌یان له تورکیا، یان ئیران و ئیراق تا راده‌یه‌ک له گه‌ل موسیقای ئه‌و ولاته‌ن‌ه‌ش ئاشنا بوون و چیژی‌شی لیه‌رده‌گرن له هه‌مان کاتیدا له‌م ماوه‌یه‌دا و به ه‌وی تیکه‌لای لای ئیمه لای پارچه لیکه‌ه‌له‌براهه‌کانی کوردستان، ئیستا که هه‌موومان له گه‌ل شیوازی و چیژی موسیقای به‌شه‌کانی تر راهاتووین و بۆ وینه سو‌رانییه‌ک له هه‌له‌په‌رکی ناوچه‌یه‌کی کرمانج و کرمانجیکیش به پینچه‌وانه‌ی، به‌شدار ده‌کا.

شتیکی گرنګ نابی له بیر بکه‌ین ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که ئه‌و چه‌ژنانه به ه‌وی کۆکردنه‌وه‌ی لوان له ده‌وری یه‌کتری، رۆلیکی گه‌وره‌یان هه‌یه له سه‌ر پاراستنی کولتوری کوردی و فیربوونی زمان و ... چونکه زۆر لای به‌و ه‌ویه که کاتی هاتنه سوید ته‌مه‌نیان که‌م بووه، یان لیره له دایک بوون ویاخود ده‌رفه‌تی پینوه‌ندی ده‌گه‌ل ده‌رووبه‌ری کوردیان نه‌بووه، شه‌ره‌زایی و زانیاریان له فره‌هنگی کورده‌واری گه‌لی که‌مه، بۆیه‌ش ئه‌و ئاهه‌نگانه له‌مباره‌وه ده‌توانن ده‌وریکی زۆر کاریگه‌ریان هه‌بی، له هه‌مان کاتیدا نابی ئه‌وه‌ی فره‌امۆش که‌ین که زۆریه‌ی لاهه‌کان لیره له گه‌ل موسیقای بیانی راهاتوون و چیژیکی زۆریشی لیه‌رده‌گرن و ته‌نانه‌ت زۆریه‌یان گۆرانییه‌که‌کانی بیانی له هی

هۆنراوه

پیشکش بیت به نازهن
۱۹۸۸/۸/۱. رزوهلاتی کوردستان

یه کهم جار

ئا ئه و شهوهی که پیم وتی خوشم دهویی
هر دوو گونای سپی جوانت
له شهرمانا سور هه لگه ران
لیوه کاله کانت وشک بوو بوون
دهسته کانت بی هیز بوو بوون
له ئاستمدا بیدهنگ بوو بووی
نه تدهزانی چیم پی بلینی
منی شهیدای چاوانی تو
بی هیز بووم به رامبه ر به تو
له خه یالی ده ریای چاوه کانت
ویل بووم به دوا ی چاره نووسیکی نوی
پاش ماوهیه ک توی خوشه ویست
به شهرمه وه که پییت وتم
خوشم دهویی خوشه ویستم
له و روزه وه خوشه ویستم
له بیرمای
له یادمای
له ژینمای
له یادمای
له بیرمای
له ژینمای

سیروان گۆمهیی
دانیمارک - کۆپنهاگن

ناوم شلیز ههیده ری و ته مه نم ۲۲ ساله و
دانیشتوی شاری سوندسقالم. ماوهی شهش
ساله ناچار به جیهشتنی ولاته کهم بووم و لیره
له بهشی (homanistlinje) ده خوینتم و
دهموی بیمه هه والنیر و له دواروژدا یارمه تی
گه له بندهسته کهم بدهم. زۆرم ههز له نووسینی
شیر و خویندنه وهی کتیب و بیستنی گۆرانیه.
به تایهت دهنگی "ناسر رهزازی" م زۆر
پنخوشه. یه کهم ئاواتم ئه وهیه روژیک
بگه ریمه وه کوردستان و له سه ر کیویکی بهرز
دانیشم و گوئی له گۆرانیه کهی ناسر
(کوردستانه کهم: مایه ی هه یاتم) بگرم و تیرتیر
بگرم هه تا خه می چه ند سال دووری به
فرمیسک له خاکی نیشتمانه کهم هه لریژم و
بلیم ئوخه ی: ئیتر دوور له کوردستان نیم.

چاره نووس

دنیا م کرده وه: خه می لی باری
دل م کرده وه: خوینی لی باری
چاوم کرده وه: فرمیسکی لی باری
کوردستانم کرده وه: شه هیدی لی باری

۹۲/۵/۲۷

چار چیبیه؟

خوی تووشی دۆزه‌خیکی تر ده‌کات). جا ئەگەر کچیکیش ئەو کاره بکا، واته به‌بێ ئەوهی کوره بناسی، به هاسه‌ری خوی هه‌لبژیری، هەر ئەو کاره چه‌وته‌ی کردووه که کورانیکی زۆر، له‌م دواییه‌دا تووشی هاتوون.

* ته‌مه‌نم ٢٨ ساله، چوار ساله‌ لێزه ده‌ژیم، لێزه ده‌گه‌ل چه‌ند کچی بیانی پێوه‌ندیم هه‌بووه و له‌م دواییانه‌دا له‌گه‌ل کچیکی بیانیم که زۆرم خوش ده‌وی. نیستا دایک و باوکم تییان هه‌لبێچاوم ژن بینم و، بۆ خوشیان کچیکیان ده‌ست نیشان کردووه. ده‌زانم ئەگەر خوشه‌ویسته‌که‌م بینم دایک و باوکم به‌ نه‌ه‌له‌تم ده‌کن. له‌ لایه‌ک نامه‌وی دلی دایک و باوکم بره‌نجینم و له‌ لایه‌کی دیکه‌شه‌وه ده‌ترسین نه‌وانم له‌گه‌ل کچه‌کورده‌که‌ی بسازینم. (ئەو کچه‌ له‌ کوردستانییه و من نایناسم). (کوریکی چاوه‌روانی و لام)

- برای خوشه‌ویست! تۆ ده‌توانی له‌مباروه‌وه پتر له‌گه‌ل دایک و باوکت قسه بکه‌ی، خۆ بریار وانیه‌ باوکت یان دایکت عومریک له‌گه‌ل ئەو کچه‌دا بژین که بۆیان هه‌لبژاردووی، مادام تۆ کچیکیش خوش ده‌وی، ئیتر مانای نییه له‌به‌ر دایک و باوکت ژن بینن، ژن هیئان کراس کرین نییه، ئەگەر به‌دلت نه‌بوو، سه‌به‌ی فرینی ده‌ی. به‌تاییه‌ت تۆ کچیک له‌ کوردستانه‌وه بیینی و لێزه بینکس و خویش به‌جیی بیلی. ئەگه‌ریش له‌ خوشه‌ویستی کچیکی بیانی ده‌ترسی، ئەی بۆ ئەوت هه‌لبژاردووه، خۆ که‌س به‌تۆپزی به‌سه‌ریدا نه‌بریبووی؟

***

* ده‌مه‌وی و لامی ئەو پرسیاره‌م به‌ده‌نه‌وه: ئایا هه‌موو پیاو، کوپ و لاویک ره‌وشت و ئاره‌زوویان وایه که: له‌به‌ر چاوی خه‌لک کچیکیان به‌ ره‌سمی هه‌بێ و به‌دزیش دوستی تر؟ هی وا ده‌ناسم بوو، ته‌نانه‌ت چوار دوستی کچیشی هه‌یه؟ (شنیاو)

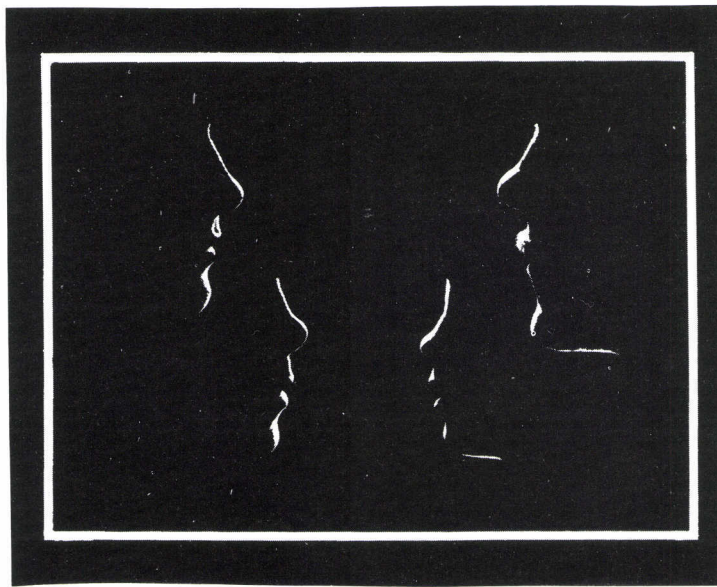
- مافی ئەوه‌مان نییه له‌ بری هه‌موو کوره‌کانه و لام به‌دینه‌وه، به‌ گشتی، ده‌توانین ئەوه بلین که به‌داخه‌وه کوران ئەو مافه‌ی که بۆ خویان قایلن، بۆ کچان قایل نین، ئیتر به‌ هەر بیانویه‌ک و له‌ ژیر هەر پاکانه‌یه‌ک بیت. ئەوه‌ی که‌سی دوو یان سێ دوستی کچی هه‌یه، ره‌نگی زۆر ئاسایی نه‌بێ، به‌لام ناکرێ به‌ باش یان خرابی دابنن. هەر که‌سه‌ی نیاز و پینداویستی و که‌سایه‌تی ده‌گه‌ل ئه‌ویتر جیاوازه، به‌لام ئەو که‌سه ده‌بێ له‌گه‌ل ئەو دوستانه‌ی راستگۆ بیت و ئەو شته‌یان لێ نه‌شاریته‌وه، ئیتر ئەو کات ئەگەر کچه‌کان به‌ داخوازی خویان ده‌گه‌لی مانه‌وه، ئەوه شتیکی تره. هه‌رچه‌ند به‌ گشتی ئەو شتانه به‌ دزی ده‌کرێ و که‌م وایه کوریک ئەوه‌نده راستگۆی له‌گه‌ل دوسته‌کانیدا هه‌بێ و ئەو مافه‌ش به‌و کچانه به‌دنه‌ که چه‌ند دوستی کوریان هه‌بێ. (هه‌مووشمان ده‌زانین که شتی وا مه‌حاله!)

* ده‌مه‌وی بپرسم: کورانی کورد ده‌لێن چی ئەگەر کچیکی کورد له‌ هه‌نده‌ران بچێ له‌ کوردستان خوشه‌ویستی بۆ خوی په‌یدا کات و پیاوه‌کان گووته‌نی وه‌ک ئه‌رکیکی نیشتمانپه‌روه‌رانه‌ش کوردی له‌وی رزگار بکا؟ (گه‌لاویژ)

- خوشه‌ویستی به‌ سه‌فه‌ریک و چه‌ند رۆژ مانه‌وه په‌یدا نابێ، به‌ داخه‌وه ئەنجامی ئەو جۆزه به‌ په‌له و هه‌له ژن هیئانه ته‌نیا ئەوه بوو که نیستا ژماره‌یه‌کی زۆر له‌و کچانه لێزه به‌ ئەمانی خوا به‌ره‌للا کراون. دیاره که‌س دژی ئەوه نییه که‌سی ژيانی خیزانییه‌تی بینک بینن، به‌لام به‌ تاییه‌ت بۆ خۆینده‌هاریکی ئەوروپا دیتوو، زۆر عه‌یبه به‌ زۆری پاره و زیر بچێ له‌ کوردستان کچی بینن که دایکی بوی هه‌لبژاردووه (و زۆر جارانی‌ش به‌ کچه‌که‌ی ده‌شی) و خوشی نازانی چون ده‌گه‌ل په‌کتری ده‌حاوینه‌وه. (دیاره کچه‌ش تا راده‌یه‌ک تاوانباره که بو رزگار بوون له‌ دۆزه‌خیک

کور و کسه

له زمانى به كتر ناگه ن!

دانشستن، ناخافتن و به كتر بينين، ناسينى به كترى گهلى زهحمته و به داخهوش ئه مهودا و دهرفتهش لاي ئيمه كورد دهست ناكهوى. ئه وهنده پيوهندييه ههشه، له قسه دايه، كچه كان و تهنانهت كورهكانيش تهجروبهى پيوهندييان نيه، پيوهندى كه مه و ئه وهش به كيك له وهيانهيه كه كوران به رهو دروكردن راده كيشى.

روناك: كورانى كورد ريزيان بۇ كچىكى بيانى پتره تا كچه كوردىك. بۇ؟

شوان: رهنگى به كيك له هويه كانى نه بوونى پينه ند و ديوارى پيوهندى جينسى له نيوانياندا بى، ههروهه كچىكى بيانى تاقيكردهوهى جينسى له كچه كوردىك پتره و ئه وهش ئاساييه و تاوانى كچه كان نيه، به لام له ههه حالدا رهنگى ئه وهكارىك بى بۇ ئه وهى كورنىكى كورد پتر به رهو كچه بيانيهك رابكىشى...

شادى: بۇچى سينكس لاي كورانى كورد ههنده گرنگه؟

شوان: سينكس نهك ههه بۇ كوره كوردىك، به لكو بۇ هه موو كورد و كچىك گرنگه، به لام له كۆمه لگاي ئيمه دا ئيرۆتىك و سينكس ببۆته شتىكى كفر و بقه و كهس ناويزى باسى لىنكا. ههلبهت من له گه ل ئه وهدا نيم كه سينكس بۇ سينكس هه بى، سينكس و پيوهندى جينسى به شىكى جيانه كراويه له خوشه ويستى دوو دلداردا، ئيستاش سه رده مى ئه فلان تون نيه و له ريگه رايگه ياندنه گشتى و گوڤار و فيلمه كانه وه پتر ئه وهيله له ناو لاواندا سهه هله دات و ههه لاويكيش له دهو رووبه رى خويدا نياز به تاقيكرده وه و ناسينى ئه وه ويست و ههسته دهكا، به لام رهنگى ههه بهم هويه شه وه، كوره كه لاي كچىكى بيانى، راحه تر ههسته خوى دهرخات.

ئه وه گفتوگويه له بنه رتدا هى دوو كه رت و دوو شوينى جياوازه، به لام به هوى وىكچووىى بابته كه وه پاش كورتر كونه وه، ده سه ر به كمان كروونه ته وه، پيويست به گووتن نيه كه ناوه كان گوراو.

ديدار: به گشتى كه راکتيزى كورنىكى كورد چۆن ده بينن؟ نه شمیل: به گشتى كورى كورد جىگاي بره و متمانه نين و خاوه نى دوو كه راکتيزى جياوازن. به روا لهت گه لى باش و تيگه يشتوو، به لام له ناوه وه و بنه رتدا درۆزن و به پيچه وانه ن.

كوران ههه ماوه يهك پاش پيوهندييه كه، ده يانه وى له سهه كچان بينه كوينا و كچ بخه نه ژير خاوه نيتى خويانه وه. زۆربه يان كچيتى و جوانى كچيان زۆر به لاوه گرنگه و روانيشيان بۇ سينكس نه له روانگه خۆشه ويستيه وه، به لكو له روانگه "پيوهندى فيزيكويه" و زۆر جارانش كچ ناچار ده بى بۇ راگرتتى كوره كه، له بارى جينسييه وه داخوازي كوره په سند كات. ههروهه كوره كان خويان زۆر ده گرن و لووتيان زۆر به رزه.

گوران: زۆربه ئه وه كورانه هيجيان پى نيه و به تالن، بۆيه ش درۆ ده كه ن دوو روو له خويان پيشان ده دن و ههه جارهى به جۆرىك خۆ دهرده خن. دياره به نيزبهت خۆگرتتى كورانه وه ده بى بلیم كه زۆربه كورانش لايان وايه كچان خۆ ده گرن...

روناك: خۆگرتتى كچان ئاساييه، ئه وان ناچارن...

ديار: لام وايه هه موو ئه وه دياردانه له لايه ن كۆمه لگاوه داسه پاو، له ناو ئيمه دا دهرفته ناسين زۆر كه مه، به بى

هه‌ی بژی نهبه‌ز!

ئاماده‌کردنی: کاروان
سوندسفال

کاتیک له دهره‌وه‌ی شارى سوندسفال سهردانى مالى کاک "نهبه‌ز"مان کرد وینه‌ی مالیکى پاريزه‌رى نهریت و فرهه‌نگى کورده‌وارى، پاش چه‌ند سال ژيان له ناو کۆمه‌لگای سویدا، به داب و نهریتیکى کورده‌واریه‌وه پيشوازىيان لى کردین. پاش ماوه‌یه‌کى کهم کاک نهبه‌ز ژماره‌یه‌کى زردى رۆژنامه‌ی سویدی

بۆ هیناین که دهرباره‌ی چالاکیه وهرزشیه‌کانى له سه‌ریان نووسیبوو. یه‌کیان رۆژنامه‌ی (Sundsvalls Tidning) ی ۱۵ یولى ۱۹۹۰ بوو که له یه‌که‌م لاپه‌رده‌دا به‌گوره‌یى نووسیبوو: ۷۳ سالى خایاند تا ریکۆرد شکێترا!!

- باسى خۆتمان بۆ بکه‌؟

ناوم نهبه‌ز ئیبراهیم قوربان، له سالى ۱۹۷۲ له دایک بووم ... کاتیک ته‌مه‌نم سال و نیویک بوو له گه‌ل باوکم تیکه‌لاوى ژيانى پيشمه‌رگایه‌تى بووم و، باوکم یه‌کیک بوو له‌وه‌سه‌دان کورده‌ی که پاش هه‌ره‌سى ۷۵ کوردستانیان به‌جى هینشت ... تا سالى ۱۹۸۱ که له سوید یه‌کترمان گرتوه و ئیستاش له دهره‌وه‌ی شارى سوندسفال ده‌ژین.

- ماوه‌ی چه‌نده ده‌ستتان کردوه به وهرزش؟

- هه‌ر له منداڵیه‌وه تا ۱۹۸۶ هه‌زم له تۆبێن بوو، به‌لام له‌وه‌ساله‌وه زیاتر پینوه‌ست بووم به‌ یارى "بازدان" و، تا ئەمرۆ به‌رده‌وامم له سه‌رى و به‌هيوایه‌م که به‌شدارى نۆله‌مپىای داهاتوو بکه‌م له ئەمریکا که بینگومان توانایه‌کى باشى ده‌بى بۆ ته‌رخان بکه‌م.

- له چ خولیکدا به‌شداریت کردوه و چ پله‌یه‌کت ده‌ست خستوه‌؟

- له ته‌مه‌نى وهرزشیمدا سالى ۱۹۹۰ بۆ

سوید وه‌ریگرن و، بیکه‌نه دهره‌فته‌یک بۆ به‌رز کردنه‌وه‌ی ناوی کورد، تا پيشانى بده‌ن له باروبۆخى ئاساییدا ئیمه‌ش توانای خولقاندن و داهینانمان هه‌یه، هه‌ول بده‌ن پاريزگارى فرهه‌نگى کورده‌واریمان بکه‌ن.

- «دیدار» ت پى چۆنه‌؟

- به‌هوى دورى شوینی ژيان و داپچران له کۆمه‌لگای کورده‌وارى و ... به‌داخوه توانای خویندنه‌وه‌م به‌ کوردی نیه، به‌لام هیوادارم دیدار له کاره‌که‌یدا سه‌رکه‌وتوو بى و نمونه‌ی له ناو کورده‌واریدا زیاد بى.

ئاوات چیه‌؟

- وه‌ک هه‌موو کوردیک: رزگاربوونی کوردستانه. ئاواتیکى تریشم ئەوه‌یه رۆژى بێت بتوانم له‌وه‌ به‌شە وهرزشدا نوینه‌رایه‌تى کوردستان بکه‌م له یارییه نۆده‌وله‌تیه‌کاندا.

من زۆر گرنگ بوو، چونکه له‌وه‌ساله‌دا توانیم ریکۆردى «Medelpad» بشکینم که له سالى ۱۹۱۷ هه‌وه که‌س نه‌یشکاندبوو(ئهو کات ۷.۱۷ مېتر پازدم دا). ئەمسالیش ریکۆردى «Medelpad» ی گه‌وره‌سالانم له ۷.۳۱ گه‌یاندە ۷.۳۶ مېتر. تا ئیستا دوو جارن نوینه‌رایه‌تى سه‌رووی سویدم کردوه له نهرۆژ، که جارى دووم، یه‌که‌م هاتمه‌وه. وه‌ک میدالیاش خاوه‌نى زیاتر له ۱۵ مه‌دالیای جزراجۆرم، شه‌ش مه‌دالیای یه‌که‌مى سویدم پى به‌خشاوه. له خوله‌کانى (S.M) له یه‌ک پاز و سى پازدا، تا ئیستا یه‌که‌مى ئەو خولانه‌م.

- جگه له وهرزش هه‌ز له چى تر ده‌که‌ی؟

- ئاره‌زووم له گه‌رانه بۆ ولاتان و هه‌روه‌ها هه‌زم له مۆسیقایه.

- ئامۆژگاریت بۆ لاوان چیه‌؟

- هه‌ول بده‌ن سوید له‌وه‌ لایه‌نه‌ باشانه‌ی

نەخۆشییە درمییه زایەندییەکان (۳)

نووسین و ئامادەکردنی: د. زاهیر سوران

- دەبیته هۆی گۆران بە سەر خانەکانی کۆئەندامی زاوژینی مرقۇدا.
- رەنگە میزڵدانی ژن تووشی شیرپەنجە بکات.
- ئەم نەخۆشییە زۆر بە خیرایی لە ناو لاواندا بلاو دەبیتهوه.

نەخۆشییە زایەندییە قایرۆسییەکان:

بریتین لە: کۆندیلۆم، تامیسک، زەرتکە B، Hiv و ئیدز.

کۆندیلۆم - KONDYLOM

هۆی تووشبوونی نەخۆشییەکە:

- چارەسەرکردنی نەخۆشییەکە:
- بە هۆی بەکارهێنانی شلەیکە تاییەتییهوه دەتوانریت دۆمەلەکان لە نیو بېریت یاخود بە هۆی نەشتەرگەرییەوه (بېرین، سووتاندن، تیشکی لازەر)

تیبییی:

- پنویست ناکات ئەو نەخۆشییە لە تاقیگادا مامەلە بکیریت، چونکە دۆمەلەکان دەکرێ بە گەردەبیینی ئاسایی ببیریت. هەرەها مەرج نییە هەموو دۆمەلیک، کۆندیلۆم بیت. ئەوەش بلێین کە کۆندیلۆم زۆر جارێ سەر هەلەداتەوه.

(دریژەهی هەیه)

بە ئاسایی پاش ۲ - ۳ هەفته هەست بە خوراندن و سووربوونەوهی کۆئەندامی زاوژینی دەکات، هەندێ نەخۆشی لە کاتی پەییوەندی زایەندییدا هەست بە ئازار و کزانەوه دەکات. لە سەر یاخود دەرووبەری ئەندامی نێزینە، دوومەلە پەیدا دەبن کە هەندێ جار ۸ - ۱۰ مانگ دەمێنێتەوه. ئەگەر ئەو دۆمەلەنە لە سەر کەنالی میز بن، لە کاتی میزکردندا، دەبنە هۆی ئازاریکی زۆر. هەندێ جار ئەو دۆمەلەنە لە دەرووبەری کۆم و دەست و پێستی نەخۆشیدا پەیدا دەبن. ئەگەر دۆمەلەکان لە سەر دیوارەکانی گۆلینگ و مندالان یاخود دەرووبەری کۆم پەیدا بن، دەبنە هۆی خۆینبەر بوون.

مەترسییەکان:

دامەزرانی کۆمەلەهی لاوانی کورد لە دانیمارک

دانیمارک: نەوزاد

بە دواي تەواو بوونی کۆنفرانسەکەدا، شەوی هەر لە هەمان شوێن ئاھەنگیکی گەورەیان گێرا کە نزیکە ۱۵۰ - ۲۰۰ کەس تیندا بەشدار بوو و لە لایەن خەڵکەوه پێشوازیکی باشی لیکرا.

* هیوادارین پێوەندییەکی بەردەوام و پتەومان لە گەڵ یەکتەردا هەبێ. (دیدار)

چەند مانگ لەمەوبەر بە دەستپێشخەری هەندێ لە لاوەکانی دانیمارک، کۆمیتەیکە کاتی لاوان بە مەبەستی پیکهینانی کۆمەلەیکە لاوانی کوردی لە دانیمارک دامەزرا. ئەو کۆمیتەیکە بانگەوازیکی بلاو کردەوه و داواي لە لاوانی دانیمارک کردبوو لە دەوری یەکتەر کۆ ببنەوه و کۆمەلەهی لاوانی کورد لە دانیمارک دامەزریین. بەمجۆرەش کۆنفرانسەکە لە رۆژ و کاتی دیاریکراودا بەستراو لە دایکبوونی کۆمەلەهی لاوانی کورد لە دانیمارک راگەییەندرا. نزیک بە ۴۰ لاو لەم کۆنفرانسەدا بەشدار بوون و بە هۆی ئامادە بوونی رۆژەف و پەیرەو و پرۆگرامیکی پێشنیاری لە لایەن کۆمیتەیکە کاتییەوه، کۆنفرانسەکە توانی سەرکەوتوانە مەبەستەکانی بپیکێ و کۆمیتەیکە کارگێز پیک بینی. لەم کۆنفرانسەیدا بەپرسیاری یەکتیتی لاوانی کورد - سویدییش بەشدار بوو و باسی هەندێ لە تاقیکردنەوهکانی لاوانی کوردی دانیشتووی سویدی کرد.

مندالان نهوهی دواروژن!

کاترینه هولم - ئافغان نهجمه دین

به هوی رژیمه فاشیستهکان و نالهباری دخی سیاسی، نهتهوکه مان تووشی شینووی و ژیانیکی نائاسایی هاتووه و بویهش خه لکیکی زور ناچار به کوچکردن بووه. ئه و خه لکه به مندالوه په ریوهی هه ندهران بوون که به شینکیان ریگای ئه وروپایان گرتوته بهر. ئه گهر چاویک به و ولاتانه دا بخشینین، ده بیین که چون کوردهکان له ناو ئه و ولاتانه دا، په رش و بلاو بوون. بیگومان زمانی ئه و ولاتانه جیاوازییه کی زوری له گه ل زمانی کوردی هه یه.

مندال به شیوهیه کی گشتی زوو فیزی زمان ده بی و له هه مان کاتیشدا تاقیکردنه وهی زانیاری سه مانندوویه تی که زووش له یادیان ده چیته وه. بویه منیش بهش به حالی خوم، وام به باش زانی له م بواره دا به پینی توانام یارمه تی مندالانی کورد بدهم. (له شاری کاترینه هولم)

شاری کاترینه هولم، شاریکی خنجیلانه یه و ژماره یه کی زوری شی دانیشتوی کورد تییدا نیشته جینه.

حفته ی دوو روژ و هه ر جاره ی دوو ساعه تم بۆ ئه م کاره تهرخان کردوه: روژانی شه ممز و یه کشه ممز. له م ماوه یه دا چیرۆکی کوردی بۆ مندالان ده خوینمه وه، یاری کوردهوارییان له گه ل ده کم، له هه مووی گرنگتر: به زمانی کوردی قسه یان له گه ل ده کم و فیزی گزانی، هه لپه رکی و شیعری کوردییان ده کم. ههروه ها ئه هه نگی روژی له دایک بوونیان بۆ ده گرین و منداله کان له ویدا دیاری پینشکشی یه کترده کن.

هه ر ئه منداله دلپاکانه بهردهوام پاره و جل و بهرگی زیاده ی خویان بۆ مندالانی کوردستان کو ده که نه وه. له م ماوه یه دا

کۆمه لیک له منداله کان هه ر یه ک به ئاره زوی خوی وینه یه کی دروست کردوه و ناوی خوی له سه ر نووسیوه و نیازیان وایه بیکه نه دیاری بۆ مندالانی کورد له یه کیک له قوتابخانه کانی کوردستاندا و به م شیوه یه هه ست به وه ده که ن که پیویسته زمانی زگماکی خویان له یاد نه چی و به کوردی قسه بکه ن.

لیزه دا مه به ست ئه وه نییه که دایک و باوکه کان هه ولی خویان ناده ن و یارمه تی منداله کانیان نا که ن بۆ فیر بوونی زمانی کوردی، نه! به پینچه وانه. به لام به هوی کار و خویندن و ... زۆریه ی دایک و باوکه کان ئیواران هه ست به مانندوویه کی زور ده که ن و هیزی ئه وه یان نییه دانیشن و یاری له گه ل منداله کانیان بکه ن، چیرۆکیان بۆ بخوینه وه. بویهش وه ک یارمه تییه ک بۆ

دایک و باوکیان و هه میش منداله کان به م کاره راپه ریم. له هه جان حالیشدا خوم هه ست به خوشییه ک ده کم و پینماوه به مجوره خزمه تیکی نه ته وه که شم کردوه. چونکه هه ر ئه و وردیلانه ن ئه گه ر به شیوه یه کی زانستی و ریکوپیک پهروه ده بکرین، نه وه یه کی چاکیان لینه رده چی و بۆ پاشه روژ سویدیان لینه رده گیریت و خزمه تی ولاته که مان ده که ن.

بو ژيانیکی باشر پیوستیمان

به زانستی پتر ههیه!

نووسینی: شاهو

کاتی پیر له ژيانی لوانی کوردستان دهکه مهوه، له پلهی یه که مدا خهفته بو ژيانی سهدان ههزار لاو و مندالی کورد دهخوم که: توانستی ئهوهیان نییه به مهیلی خویان دهرس بخوینن، یا خود بو وهدهست خستنی پلهیکی بهرزی زانستی دریزه به خویندن بدن. ئه که سانه سهدان که نوکۆسپیان دیته بهر ریگا و، به تاییهت له خوارووی کوردستان ههزاران مندال و میز مندال ئه رکی به خپو کردنی خیزانیان که وتۆته سهر شان و ناچار بوون خویندن جی بهیلن! به لام لیزه له ئهروپا هه لیک رهخساوه که لاوان دهتوانن بو دارشتنی بناخه ی ژيانیکی باشر له دواروژدا، به بی ئهوهی ههچ گیروگرفتنیکی مادی یان گیانییهکی ئهوتویان بیتهر سهر ریگا، دهتوانن له باشرترین ئیمکاناتی دهرس خویندن که لک وه رگرن. تهنا ته ناکری له باری گوزهران و کاتی به تال و ...

خویندکاریکی ئیره له گه ل خویندکاریکی کوردستانیان بهراورد کهین.

بتوانین له م به شاندا دهسکهوتیکی باشمان هه بی، پیداووستیهکی حاشاهه لئه گره. با ههر لیزهش په نجه بو ئه راستیه تاله رابکیشم که زۆریه ی لاوه کوردهکان به شینکی دهرسی هه لئه بژیرین که به پینچه وانهی خولیا و ههزی خویانه، هوی ئه وهش چوو نه ژیر تاوی ئه و بایه خانه که دایک و باوکه کان برویان پنییه یان زۆر جارن دایک و باوکه کان به پنی ناره زوهه کانی خویان ریگا له بهر دهم منداله کانیان داده نین و ریگا و شوینیان بو دیاری ده که ن که ئه وهش ده بیته هوی سه رکوتکردن و ناهومیدی لاوان له دهرس خویندن. ههر له دهوروبه ری خوماندا زۆر کهس توانای بوونه به ناکتهر، نووسه ریان هه یه که له و به شاندا دهرفته ی خوبه تاقیکردنه و هیان نه دراوه تی.

خالیکی گرنگی تر که دهمه وی باسی لینکه م ئه وهیه: با هه موو شت له دهریچه ی پاره و پلهوه سه یر نه کهین و بیریکیش له نه ته وه که مان و خزمهت به نیشتمان ه که مان بکه ی نه وه. زۆر ریگه بو خزمهتکردن هه یه و باشرینیشیان به کولانی قوتابخانه کاندای تیده په ری.

له بهر چه ند هویه ک، خویندن بو ئیمه ی لاوی ئاواره له ئهروپا گرینگی تاییهتی هه یه که من به کورتی دهست نیشانیان ده که م: - بو ئه و لاوانه ی ده یانه وی بو ماوه یه کی نادیار له ئهروپا بژین و بناخه ی ژيانی دواروژیان له هه نده ران داریژن، دهست خستنی زانیاری و پله یه کی بهرزی زانستی یه کیکه له پیداووستیه کان بو ئه وه ی بتوانن له بازاری کار له گه ل خه لگی ئه و ولاته دا رکه به رایه تی بکه ن، هه موومان ده زانین شاره زایی له سه ر زمان و پسپۆر بوون له به شیکدا، یه کیکه له پیداووستیه کانی سه رکه وتن له م بواره دا.

- کامپیوتیریزه بوونی کارگه کان و په ره سه ندنی بازار، به تاییهت له سوید که بو چوو نه ناو بازاری هاوبهش بهرنامه داده ریژی، دهسختستی کاری دژوارتر کردوه، بو بهش بوونی به لگه ی زانستگا و شاره زایی له مه ر چه ند زمانیک له مه رچه کانی کاروژیانیکی سه رکه وتوو یه له داها توودا.

- بو ئیمه ی کورد که له هه موو بواره کانی زانست و تینکنیکدا پیوستیمان به کادیر و پسپۆر هه یه، ته رخانکردنی وزه و

دهورویهرماندا وینهی ئیروتیک دهبینین، قوتابخانهکان پرن له کوندوم و حهبی دژی سکپری و تهنانهت دهرز و دهوری تایهتی بۆ قوتابییهکان ههیه، له گۆفارهکاندا(که زۆریه لارهکان مشتري ههمیشهیی دوو یان سنی دانهپهکین)، له شیوهی ماچکردنهوه گرتوویهتی تا بچوکتزین "نههینی" پێوهندی جینسی تیدا نووسراوه. که وایه ئیمه کلۆ له سهری کێ دهئین که دهمانهوی به زۆری خۆ له مەسهلهیه گیل کین و یان به ههشه و گۆرهشه بهری بگرین.

کاتی که موزف نهتوانی خۆی و نیازهکانی، نهنامانی لهشی و چۆنیی کارکردیان بناسی و ریگهی ولامدانهوه به نیازهکانیان نهزانی، یا بۆی نهبی به شیوهیهکی

ئهخلاقییان گرتۆته بهر؟ یاخود ئهو کهسانهیی - که کهمیش نین - له ریگهی سهقهری سینکس (زاراوهیهک که لیره بۆ ئهو سهفهراهی بهکار دینن که بۆ دابینکردنی سینکسه) بۆ روسیا، پۆلۆنیا و ولاتانی تر- و کرینی کچیک بۆ چهند ساعت یان چهند رۆژان، شیوهی دروستی دابینکردنی ئهو ههستهیه؟ ئایا ئهوه ئینسانیه که کوریک ۲۵ سالانه بۆ دابینکردنی نیازی، به نوستن لهگهڵ بیرزۆنیکیی بیانی رازی دهبی؟

زۆر کهس لایان وایه کرانهوهی ئهو مهئفهزه، دهبیته هزی فساد و خرابی و بهرهللایی، بهلام با به راشکاوێ بپرسم: ئیستا کام یهک لهو شتانهی لینی دهترسین، له ناوماندا نییه؟ به پێچهوانهوه، زانیاری لهمهر ئهو دیاردهیه و پهروهرده کردنی ژیرانهی لوان، دهتوانی باشترین ریگه و هۆکاریکی بی بۆ بهرگری له بهرهللایی و خوزیهتیدا. ههر ئیستا لهناوماندا، دیاردهیهک که ئیمه فسادێ پێ دهئین کهم نییه و ههمووی ئهو شتانه له پهنا گۆیماندا دهکری، ههموشمان دهزانین. بهلام داخوا لهم بیدهنگی لیکردن و خۆگیل کردنه، جیا له لوان کێ زبانی پێ دهگا؟

باشترین ریگا نهوهیه که لوی کوردیش بتوانی و بویری لهمباروهه پرسیار بکا، دان به ههست و نیازی خۆی دابنی و بتوانی لهم بارهیهوه زانیاری پێویست بهدهست بیتی. بارهینان و پهروهردهکردن لهو بوارهدا، نهگهر له بوارهکانی دیکه یان گرینگتر نهبی، کهمتر نییه. ئیمه نهگهر بریک به راشکاوێ سهبریک پێوهندی لهرزۆک و دروینه و زۆرجارانیش تراژیدیای خیزانهکان کین، دهبینین که بی ناگایی لهو نیازه و نهبوونی زانیاری یهکیکه له هۆکاره هههه سههرهکییهکانی ئهو لیک نهگهیشتن و ناکۆکییه. راسته ئاستی جیابوونهوهی ئهوروپیهکان له کورد زیاتره، بهلام کهس ناتوانی بلینی که ژبانی خیزانی کورد له هی ئهوروپیهکان تهبا و کۆک و باشتره. ههر ههموشمان دهزانین سینکس و پێوهندی جینسی یهکیکه لهو هۆکارانهیه که دهبیته هزی ناکۆکی خیزانهکان، به تایبهت له ناو لارهکاندا.

ئیمه نهگهر وا پهروهرده بکرین که سینکس له خۆشهویستی و دانداری جیا نهکهینهوه، نهگهر بزانی که ئیروتیک زانسته و پێویستی به فیر بوونه، بزانی که سینکس تهنا نوستن نییه و وهک هونهریک، وردهکاری هیه و بزانی که بوونی نوو جینسی پێچهوانه دهستکردی سروشته و نیاز به سینکسیش غهریزهیهکی سروشتیه که نهگهر ئیمهش ههئسوکهوتی مرفانهی لهگهلا نهکین، به خیزایی دهبیته ههستیکی حهیوانی و بزانی و ... بزانی، ئینجا ههم بهشیک له ترسهکانمان دهژۆی و ههمیش ئهو شهمشیرهی دامۆکلیس لهسهر ملمان لادهچی.

سروشتی باسی نیاز و پیداوێستییهکانی بکات، ئاساییه که ئهو نیازه غهریزیانه له شوونیک ترموه و به شیوهیهکی جودایزهوه خزیان دهردهخهن و پێشان دهدهن. چونکه هیچ موزفیک ناتوانی بۆ ههمیشه ئهو نیازانهی سهروکت کات و بیانشاریتهوه و باس لهمانهش شتیکی زۆر ئینسانیه، چونکه نیازی موزفه و ههموو کهسیکیش خاوهنی ئهو ههستانه. بهلام ههر کات ئیمه ریگا سروشتیهکانی لێ بگرین و بواری دهربرینی ئاساییان پێنهدهین، مهترسی ئهوه هیه ئهم ههستانه به شیوهیهکی زۆر خراب و تهنانهت حهیوانیهوه خزیان دهرخهن.

پێنوايه نهگهر ئیمه، سینکس و ئهو نیازانه وهک بهشیک و قوناخیکی پێویست له دارشتن و بالاکردنی کهسایهتی لارهکان له بهر چاو بگرین و وهک ههموو نیازهکانی دیکه، خواردن، خۆشهویستن، یاری کردن و ... سهیریان کین، ئینجا رهنگین، ئهو مهسهلهیه ههیهتی زراویهری ئیستاکی نهمی.

تا ئهو چینگایهیی من ناگادارم(زۆریش بی ناگا نیم)، ئهو پێوهندییه له ناو زۆریه لارهکاندا هیه، بهلام ههموو شاراوویه - کاتی دهئیم لارهکان، واته مهبهستم کهچکانیشه ههچهند له ناستیکی کهمتر و چوارچیهدارتر - ، بۆیهش نه ریگه گرتن له چوونی لارهکان بۆ دیسکو دهتوانی بهری ئهو شته بگری و نه پارانهوه و زهبروزهنگی مالهکان. ههر وهک چۆن ههر ئهو شتانه قهت نهبوونه هزی پێشگیری له دابینکردنی ئهو نیازانه لای گهورهکانمان.

بۆ ئهوهی مندا لهکانیش خراب لهم شته حالی نهبن و به بهقه و عییه و ... مندا وای لێ نهیه که زورتر له قوناخی ئاسایی خۆی، خویای تاقیکردنهوهی لهم بوارانه بکهوتته سهر، باشتر وایه به هندی له بۆچوون و بیرهکانماندا بچینهوه و لامان وانهبی که زهبروزهنگ دهتوانی بهری ئهو گۆرانه بگری که ریگای ناچاری ههموو دنیا. با ئهوهش بلیم که نهگهر ئیمه بمانهوی به زۆری ئهو نیازانه سهروکت کین، ئهوسا ههر ئهو نیازانه له دهریجهیهکی دیکهوه ریگه بۆ خویان دهئۆزنهوه که بهداخهوهش ئهو ریگیانه ههمیشه دزیو و نهباشن. بۆ وینه هیرشی ئهو لوانه بۆ کوردستان و زۆریه جارن به پهله و ههله کرینی کچیک و هینان و نوایش خیزا به ئهمانی خودا بهرهلل کردنیان، مهگهر شتیکه جیا له کرینی سینکس؟ داخوا ئهو لوانه (کچ و کورد) به کۆمهله ئهو نیازانهیان له ژورینکی دهرگاداخرودا و به هزی فیلمی پۆی، دابین دهکهن، ریگهیهکی

لاوان و گرفتگی شاره

نووسینی: شه‌مال

هه‌تا ئیستا چهند جاریک باسی جیاوازی فره‌هنگی کورد و ئه‌ورپامان (یان به‌گشتی رۆژه‌لآت و رۆژئاوامان) کربوه و په‌نجه‌مان بۆ هه‌ندی نمونه راکیشاوه، به‌لام تا ئیستا زۆر به‌ده‌گه‌من که‌س یان لایه‌نیک باسی دیارده‌ی سیکس و پیوه‌ندی جینسی کربوه، که‌ یه‌کیکه‌ له‌و دیاردانه‌ی ئه‌و جیاوازییه‌ زۆر به‌زه‌قی دهرده‌خات و له‌ لایه‌کی دیکه‌شه‌وه، مه‌سه‌له‌یه‌کی رۆژانه و جیدی هه‌موو لایه‌کیه‌. مه‌سه‌له‌یه‌ک که‌ بۆته‌ هه‌زی نیگه‌رانی زۆر خیزان و زۆر ئه‌نجامی دزیوی به‌خۆوه گرتوه و ، له‌ هه‌مووانیش گرنگتر سه‌رپۆش دانانی ئیمه‌ نه‌ک هه‌ر چاره‌سه‌ری نه‌کربوه، به‌لکو تا راده‌یه‌کیش ئه‌نجامی خراپی هه‌بووه.

ئه‌ورپی و کوردیک به‌شپوه‌یه‌کی سه‌روشتی وه‌ک هه‌موو مرۆفیک، نیازیکی هاویه‌شیان هه‌یه، که‌ روانین و تیگه‌یشتن له‌م نیازه، به‌هه‌زی هاتن له‌ دوو دنیای جیاوازه‌وه، فره‌قیکی زۆری هه‌یه. واته‌ ئیمه‌ به‌ چاویکی دیکه‌ و له‌ روانگه‌یه‌کی جودایزه‌وه سه‌یری سیکس و پیوه‌ندی جینسی ده‌که‌ین و، وه‌ک داب و نه‌ریت و فره‌هنگیش دوو بۆ چوونی جیاواز له‌م ناوه‌دا ده‌بیندری. که‌ به‌ بڕوای من، تیگه‌یشتی گشتی ئیمه‌ له‌م مه‌سه‌له‌یه‌ و له‌ حاله‌تیکی گشتی تردا له‌ مه‌سه‌له‌ی ژیان و نیازه‌کانی مرۆف، دیدیکی زۆر وشک و سوڤیانه‌ و ئایینی‌یه‌ و، له‌ ئه‌ورپاش به‌ پیچه‌وانه‌ زۆر ئاوه‌لا، تا راده‌یه‌کیش به‌ریلاوه.

ئه‌گه‌ر بمانه‌وی کورتی بپرینه‌وه: ئیمه‌ سیکس به‌ به‌شیک له‌ ژیانی سه‌روشتیمان نازانین و دیواریکمان له‌ نیوان مرۆف و ئه‌و نیازه‌یدا کیشاوه، که‌ چی ئه‌ورپیه‌یک، پتر له‌ روانگی ژیانی رۆژانه و تیگه‌یشتنی تایبه‌تی خۆی له‌ ژیان، دهروانیته‌ ئه‌م مه‌سه‌له‌یه‌، که‌ به‌ گشتیش و به‌ پێ نمونه‌ و تاقیکردنه‌وه‌ش، بوچوونی ئه‌وان ئینسانی تر و هاوجوت تره‌ له‌ گه‌ل شارستانیه‌تدا.

وه‌رگرتنی فره‌هنگیک، خۆی فره‌هنگی

ده‌وی و پیوستی به‌ کات هه‌یه، هه‌ر بویه‌ش زۆر جاران وه‌رگرتنی ئه‌و لایه‌نانه‌ له‌ لایه‌ن ئیمه‌وه، زۆرتر شتیکی میکانیکی و لاساکه‌روهانه‌یه‌ تا شتیکی ئاسایی و سه‌روشتی. له‌ پیوه‌ندی له‌ گه‌ل جینسیشدا هه‌ر ئه‌و شته‌ له‌ زووپیگه‌یشتن و خۆپیداان و ده‌رکی هه‌له‌ له‌م مه‌سه‌له‌یه‌دا خۆی دهرده‌خات.

سه‌یر ئه‌وه‌یه‌ له‌ کاتیکیدا ئیمه‌ له‌م روویه‌وه توند و قایم راوه‌ستاوین و نامانه‌وی، بیریش له‌ گۆرپینی هه‌ندی پینشداوه‌ری بکه‌ینه‌وه و به‌ چاویکی نویتروه‌وه سه‌یری ئه‌م بابه‌تانه‌ بکه‌ین، له‌ کوردستاندا پتر له‌ جاران باسی ئه‌و شتانه‌ ده‌کرێ و خه‌لک بویرانه‌تر ئه‌و دیاردانه‌ ده‌دنه‌ به‌ریاس، که‌ چی لێزه، له‌ ترسی نۆزاندنی پیناسه‌ی نه‌ته‌وايه‌تی یان ... ، به‌ جیگای ئه‌وه‌ی ئه‌ورپا بوویته‌ هۆکاریکی باشی گۆران، له‌ زۆر رووه‌وه به‌ره‌و نوايه‌ ده‌گه‌رینه‌وه. ئه‌وه‌ش دیارده‌یه‌کی سه‌یره. چونکه‌ ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر ئیمه‌ سه‌یریکی کولتور و فره‌هنگی نه‌ته‌وايه‌تی خۆشمان بکه‌ین، سه‌یریکی هه‌زناره‌وه و بیته‌ و باو و گۆرانییه‌ فولکلۆره‌کانمان بکه‌ین، ده‌بینین که‌ کورد هه‌رگیز وا توند و تیژ دژایه‌تی ئه‌و پیوه‌ندیانه‌ی نه‌کربوه و گه‌وره‌کانیش هه‌یچکامیان له‌م باره‌وه‌ بێ نازموون نه‌بوون و له‌مباره‌وه له‌ شکی جزواوچوردا ته‌جروبه‌ی لاویتیان هه‌یه. که‌ وایه‌ ده‌توانین بلین ئه‌و شته‌ کاتی خراپه‌ که‌ به‌ ناشکرا بکری، به‌لام له‌ حاله‌تی نه‌هینی و نااشکرایدا شتیکی ئاسایی‌یه‌؟

به‌شیک له‌ ئالۆزییه‌که‌ لێزه‌دایه‌ که‌ ئیمه‌ زۆر به‌ خراپ له‌ جینس و پیوه‌ندی جینسی حالین. با پیمان وانه‌بی سیکس ته‌نیا بریتییه‌ له‌: نووستن له‌ گه‌ل یه‌کتی. سیکس هه‌موو ئه‌و ره‌فتار، هه‌ست، نیاز و پیداویستییه‌ غه‌ریزیانه‌یه‌ که‌ مرۆفیک به‌رامبه‌ر به‌ جینسی به‌رامبه‌ری خۆیدا هه‌یه‌تی، به‌م پیه‌ش سیکس کۆمه‌لیک هه‌ست و نه‌ست و نیازی روحي و له‌شی مرۆفه‌ که‌ له‌ قالبی جزواوچوردا خۆ دهرده‌خات و له‌ هه‌ست به‌ خۆشه‌ویست بوون و نیاز به‌ خۆش ویستن را ده‌گرێته‌وه تا وشه‌ و ره‌فتاری

دلدارانه‌ و ژان و خۆشی و ....

له‌ لایه‌کی تریشه‌وه، مه‌سه‌له‌یه‌ک که‌ هه‌موو خیزانیک ده‌یزانی و بویه‌ش ده‌بی سرنجی پیوستی بداتی، ئه‌وه‌یه‌ که‌: ئیزه‌ کوردستان نییه، رۆژه‌تا ئیواره‌ له‌ شه‌قامه‌کان، له‌ قوتابخانه‌، سینه‌ما، ته‌له‌فزیۆن، گۆفاره‌کان و له‌

چبکه‌ین؟

به‌دوای کۆنگره‌ی شه‌شه‌می "یه‌کیتی لوانی کورد - سوید" دا، کۆمیتیه‌کی کارگیری نوئی له نو که‌سان هه‌لبژێردرا.

یه‌کیک له تاقیکردنه‌وه تاله‌کانی یه‌کیتی لوان له سالانی رابردوودا، ده‌ست به‌کار بوون له ده‌سته‌تپیکه‌وه بووه، واته له هه‌ر ده‌وره‌یه‌کی نوئی و به‌دوای هه‌ر کۆنگره‌یه‌کدا، کۆمیتیه کارگیره‌کان ناچار بوون به بی له‌به‌ر چاو گرنتی نازموونی سالانی رابردوو و تاقیکردنه‌وه‌ی خه‌لکانی تر له سفره‌وه ده‌ست پینکه‌ن. ئە‌مسال به هۆی به‌شدار بوونی چه‌ند که‌س له کۆمیتیه کارگیره‌کانی پیشوو و اویده‌چی ئە‌و گرفته دووباره نه‌بیته‌وه و ئە‌وه‌ش مانای ئە‌وه‌یه که وزه و کاتیکی زۆر بو یه‌کیتی لوان ده‌گه‌ریته‌وه و ده‌بیته هیوایه‌ک بو راپه‌راندنی کاروباری به‌سووتر و پتر له پار و پێزار.

له سه‌ره‌تاشه‌وه کۆمیتیه‌ی کارگیر بریاری کۆکردنه‌وه‌ی پینشیار و رینوینی هه‌موو کۆمه‌له‌کانی لوانی، له شاره جیاوازه‌کانی سوید داوه. هه‌ر بۆیه‌ش ئیوه‌ی ئە‌ندام، کارگیر و دلسۆزی لوان هه‌ول بدن له ریگی نامه‌وه یه‌کیتی لوان و به‌ریوه‌به‌رانی نوینان ئاگاداری ره‌خنه و پینشیاره‌کانتان بکه‌ن.

ئە‌و کارانه‌ی هه‌ر له ئیستاوه یه‌کیتی لوان بیریان لیده‌کاته‌وه و ده‌یه‌وی به‌جیان بگه‌یه‌نی، به‌شیکیان بریتین له: سازکردنی هاوینگه‌یه‌ک بو لوان، به‌هیزتر کردنی پێوه‌ندی یه‌کیتی لوان له‌گه‌ل ریکخراوه‌کانی تری لوان له ده‌ره‌وه‌ی سوید، به‌هیزتر کردنی پێوه‌ندی نیوان لوان و چالاکترکردنه‌وه‌ی لوان به هۆی تپی وهرزشی، هونه‌ری و ...

ته‌نیا شتیکی ده‌توانی ده‌سته‌به‌ری به‌جیهاتنی ئە‌و ئامانجانه بکات، به‌شدار، چالاک و یارمه‌تی ئیوه‌ی لوه، که وایه یه‌کیتییه‌که‌تان له به‌جیگه‌یانندی ئە‌رکه‌کانیدا یارمه‌تی بدن.

یه‌کیتی لوان هی ئیوه و، بو ئیوه‌یه!

دیدار

ژماره ۵ - مارس (رهشهمه) ۱۹۹۳

یه کیتی لاونی کورد - سوید

Ansvarigtgivare:

Shaho Khizri

Chef Redaktör:

Soleiman Kaveh

خاوهن ئیمتیاژ: شاهو.خ.

سه رنوسه: شه مال

یارمه تیدهری به شی کرمانجی:

حاجی - م. حاجی

هاوکارانی ئەم ژماره یه:

روناک - ئاکون -

"دیدار" شونینکه بز رهنگدانهوه و بلاژ کردنهوهی بیرو رای لاون. ئەم گۆفاره له لایه ن یه کیتی لاونهوه شهش ژماره ی له سالدا لینه ردهچی.

نرخه تابوونهی سالانهی دیدار به مجزیه:

بۆ لاون ۱۲. کرون

بۆ گهوران ۱۸. کرون

بۆ دام و دهزگای دهولهتی ۲۰. کرون

بۆ ولاتانی تر ۲۰. کرون

DIDAR

Box 490 82

100 28 STOCKHOLM

SWEDEN

Tel: 08 / 652 85 85

Fax : 08 / 650 21 20

Postgiro: 644 78 00 -1

ISSN : 1102 - 9005

له م ژماره یه دا:

لاوان و سینکس

سینکس یه کیک له پرسپاره گرنگ، به لام شاراوهی هه موو لاونه،

پرسیاریک که خولقینه ری دهیان گرفته و ...

لاپه ری ۳۱

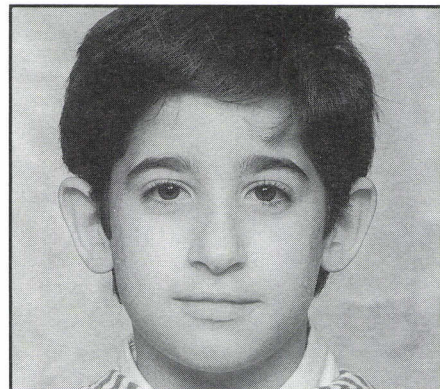
مندالان نهوهی دوارژژن!

لاپه ری ۲۴

گۆقه ند

مندالیکه به هره دار و ژیر!

لاپه ری ۱۴

سالی تازه‌یه، نه‌ورۆزه، هاته‌وه ..

به‌هار، وه‌رزی ئه‌فینه، وه‌رزی ده‌ستپینگ و وه‌رزی
سه‌که‌وتنه.

به‌هار، سه‌ره‌تای ئه‌فین و وه‌رزی نوین‌خوازی و
نوین‌کارییه.

به‌هار هینمایه. هینمای سه‌رکه‌وتن به سه‌ر شه‌ر و
شه‌ردا، به سه‌ر خرابی و ناحه‌زیدا.

به‌هار هینمایه بۆ بنیاتنان، بۆ ناشتی، دل‌داری و بۆ
دارشتنی داها‌توویه‌کی پرشن‌گدار.

به‌هار لاوی سه‌روشته، وه‌رزی جوانی و جه‌وانی، وه‌رزی
کار و ده‌ستپینکی هیوایه.

لاوینه‌تیش به‌هاری ته‌مه‌نه، هه‌ره‌تی جوانی و
جه‌وانی، ده‌ستپینکی بنیاتنان و گۆزان و چالاکیه.

لاویتی به‌هاره. به‌هار گۆله، ماچه، خه‌نده‌یه، به‌هار
ئه‌فین، شادی و دل‌داری و خوشه‌ویستییه.

ده‌با ده‌ستی یه‌کتری بگه‌رین و خوشه‌ویستی و ئه‌فین
بکه‌ینه ده‌ستمایه‌ی ژبان. با نیشتمان‌که‌مان، پراوپری

خه‌نده و شادی ئیمه‌ بی. با نه‌ورۆزی ئه‌مه‌سال
سه‌ره‌تایه‌کی نوی بی له میژووی تال و پر له ناخوشی

نه‌ته‌وه‌که‌مان. ده‌با ئیمه‌ش به‌هار بین و خه‌نده و شادی
به دیاری بۆ نیشتمان به‌رین.

لاوه خوین شیرنه‌کان، کچ و کوره خوشه‌ویسته‌کان،
ده‌با:

نه‌ورۆزتان پیروزی بی!

نهورۆتان پیرۆز بی

هموو رۆژتان نهورۆز بی

دیدار پریه دلّ پیرۆزبایی له ئیوه کچ و کورانی
خۆشهویست ده کا و سالیکی پر له خوشی و
کامهرانیتان بو به ئاوات ده خوازی!

March

5

1993

دەيدار

نەورۆزتان پىرۆزىيى